

Jord- och skogsbruks-
ministeriet

TIMO MYLLYMÄKI
TUOMO TURJA
NAJIL MOHAMMED

Stugbarometern 2025

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS PUBLIKATIONER 2025:20

Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2025:20

Stugbarometern 2025

Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed

Jord- och skogsbruksministeriet Helsingfors 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Jord- och skogsbruksministeriet
CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-366-862-1
ISSN pdf: 1797-397X

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2025

Stugbarometern 2025

Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2025:20

Utgivare	Jord- och skogsbruksministeriet		
Författare	Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed		
Språk	svenska	Sidantal	75

Referat

Stugbarometern är en uppföljande undersökning som genomförs med några års mellanrum. Enkätundersökningen besvaras av privata fritidshusägare. Undersökningen gjordes i januari-februari 2025.

Det finns cirka 500 000 fritidsbostäder i Finland. Omkring 38 procent av ägarna är ensamägare, 41 procent äger en fritidsbostad tillsammans med maken och 19 procent tillsammans med flera personer. Andelen pensionärer av ägarna är 55 procent (tidigare 52 procent). I genomsnitt används fritidsbostaden regelbundet av 4,3 personer.

Fritidsbostaden har använts i genomsnitt 85 dygn per år. År 2021 var antalet dygn 103. Läget motsvarar nivån före covid-19-pandemin (79).

Avståndet till fritidsbostaden är ungefär 91 km (median 45 km) och resan till bostaden tar cirka 1 h 18 min i anspråk (median 45 min).

En tredjedel har förbättrat fritidsbostadens utrustningsnivå under det senaste året, och var sjätte har planer på att förbättra den. Andelarna är mindre än tidigare. Grundvärmen är påkopplad på vintern mer sällan än tidigare (33 procent, tidigare 40 procent).

Icke-ortsbor är nöjda med tjänsterna, särskilt med fiskemöjligheterna och utbudet av dagligvaror. Kollektivtrafiken skapar störst missnöje. Varor (dagligvaror och andra varor) köper de både i hemkommunens och fritidskommunens affärer. De har börjat handla mera i hemkommunens affärer. Att använda sig av tjänster i närområdet har minskat jämfört med tidigare.

Nyckelord	multilokalitet, stugliv, fritidsbostad, fritidsinvånare		
ISBN PDF	978-952-366-862-1	ISSN PDF	1797-397X
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-862-1		

Mökkibarometri 2025

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2025:20

Julkaisija	Maa- ja metsätalousministeriö		
Tekijä/t Kieli	Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed ruotsi	Sivumäärä	75

Tiivistelmä

Mökkibarometri on muutaman vuoden välein toteutettava seurantatutkimus. Vastaajina ovat yksityiset vapaa-ajan asunnon omistajat. Tutkimus tehtiin tammi-helmikuussa 2025.

Vapaa-ajan asuntoja on Suomessa n. 500 000. Omistajista 38 prosenttia omistaa sen yksin, 41 prosenttia yhdessä puolison kanssa ja 19 prosenttia yhdessä useamman omistajan kanssa. Eläkeläisomistajia on 55 prosenttia (aiemmin 52 %). Keskimäärin vapaa-ajan asuntoa käyttää toistuvasti 4,3 henkilöä.

Vapaa-ajan asuntoa on käytetty keskimäärin 85 vuorokautena vuodessa. Edellinen luku (2021) oli 103. Tilanne on koronavuosia edeltävällä tasolla (79).

Vapaa-ajan asunnolle on keskimäärin 91 km (mediaani 45 km) ja noin 1h 18 minuutin matka (mediaani 45 min).

Kolmannes kertoo, että mökin varustelutasoa on parannettu viimeisen vuoden aikana, joka kuudes aikoo parantaa varustusta jatkossa. Osuudet ovat aiempaa pienempiä. Peruslämpöä pidetään talvella päällä aiempaa harvemmin (33 prosenttia, aiemmin 40 prosenttia).

Ulkopaikkakuntalaiset ovat tyytyväisiä palveluihin, erityisesti kalastusmahdollisuuksiin ja päivittäistavaravalikoimiin. Useimmin tyytymättömiä ollaan julkiseen liikenteeseen. Tavaroita (päivittäis- ja muita tavaroita) he hankkivat sekä vakituisen että vapaa-ajan asuinkunnan kaupasta. Vakituisen asuinkunnan kaupan käyttäminen on lisääntynyt. Lähiseudun palvelujen hyödyntäminen on vähentynyt aiemmasta.

Asiasanat	monipaikkaisuus, mökkeily, vapaa-ajan asuminen, vapaa-ajan asukkaat		
ISBN PDF	978-952-366-862-1	ISSN PDF	1797-397X

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-862-1>

Free-Time Residence Barometer 2025

Publications of the Ministry of Agriculture and Forestry 2025:20

Publisher	Ministry of Agriculture and Forestry		
Author(s)	Timo Myllymäki, Tuomo Turja, Najil Mohammed		
Language	Swedish	Pages	75

Abstract

The Free-Time Residence Barometer is a survey carried out every few years. The respondents are private owners of holiday homes. The survey was conducted in January–February 2025.

There are around 500,000 holiday homes in Finland. Of the owners 38% own the holiday home alone, 41% together with their spouse, and 19% together with several owners. Pensioner owners account for 55% of the owners (previously 52%).

On average, 4.3 persons use a holiday home repeatedly and the holiday home has been used for the average of 85 days per year. In the previous survey (2021) this figure was 103. Now the situation is close to that before the COVID-19 pandemic (79).

The average distance to a holiday home is 91 km (median 45 km) and it takes about 1 h 18 minutes to get there (median 45 minutes).

One third say that the standard of equipment at the holiday home has been improved over the past year, and one in six intends to improve the standard of equipment in future. These percentages are lower than before. Fewer owners (33%) keep some heat on in winter than before (40%).

People residing outside the area are satisfied with the services close to their holiday homes, especially fishing opportunities and the range of daily consumer goods. What people are mostly dissatisfied with is public transport. They purchase goods (daily consumer goods and other goods) from shops in the municipalities of both permanent and free-time residence. The use of shops in the municipality where the permanent home is located has increased, while the use of services in the area close to holiday homes has decreased.

Keywords	multi-locality, holiday homes, free-time residence, free-time residents		
ISBN PDF	978-952-366-862-1	ISSN PDF	1797-397X
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-862-1		

Innehåll

1	Inledning	7
2	Statistikgranskning	8
2.1	Sommarstugornas antal	8
2.1.1	Antalets utveckling sedan 1970-talet	8
2.1.2	Stugornas geografiska fördelning	9
2.1.3	Stugornas ålder	14
2.1.4	Övriga perspektiv på stuglivet	19
3	Stugbarometern 2025	21
3.1	Genomförande	21
3.2	Beskrivning av respondenterna	23
3.3	Fritidsbostäderna	24
3.3.1	Byggnadsår, storlek och användningsändamål	24
3.3.2	Fritidsbostadens läge och hur man tar sig dit	27
3.3.3	Lämplighet för användning under olika årstider och uthyrning av fritidsbostad	28
3.3.4	Fritidsbostadens skick	31
3.3.5	Fritidsbostadens strömkällor och uppvärmning	33
3.3.6	Utrustningsnivån i fritidsbostaden	35
3.3.7	Hantering av vatten, avloppsvatten och avfall i fritidsbostäderna	38
3.4	Fritidsbostädernas avstånd	45
3.4.1	Avstånd i kilometer	45
3.4.2	Avstånd i minuter	48
3.5	Användningen av fritidsbostäder	49
3.5.1	Förändringar i användningen som skett eller kommer att ske	49
3.5.2	Användning i dygn	50
3.5.3	Fritidsbostadens användare	54
3.6	Fritidsbostad och arbete	54
3.6.1	Arbete från fritidsbostaden	54
3.6.2	Distansarbete	55
3.7	Påståenden om fritidsbostäder	57
3.8	Tjänster i fritidsbostadskommunen eller närområdet	58
3.8.1	Nöjdhet med tjänsterna	58
3.8.2	Intresse för att använda tjänster	62
3.9	Fritidsbostadsgemenskapen och kommunen	63
3.10	Anskaffning av varor till fritidsbostaden	66
3.11	Penninganvändningen i fritidsbostäderna	67
4	Stuglivets ekonomiska konsekvenser	71
5	Sammanfattning och slutsatser	74

1 Inledning

Stugbarometern är ett verktyg för uppföljning av fritidsboende som skapats av jord- och skogsbruksministeriets skärgårdsdelegation och som genomförs upprepade gånger. Barometern genomförs vart fjärde år genom en enkät riktad till privata ägare av fritidsbostäder. Den aktuella enkäten är den femte i ordningen och den genomfördes i januari-februari 2025.

I den här rapporten behandlas fritidsboendet som fenomen utifrån hur ägarna till fritidsbostäderna har svarat på frågorna i Stugbarometern. Eftersom största delen av enkätens innehåll har hållits oförändrat kan vi också granska förändringar som skett i tiden.

I rapporten görs dessutom en kort statistiköversikt som ger en kompletterande förståelse för fritidsboende som fenomen.

Undersökningen har genomförts av Taloustutkimus Oy med Timo Myllymäki och Tuomo Turja som kontaktpersoner. Analysen av de ekonomiska konsekvenserna har genomförts av Najil Mohammed.

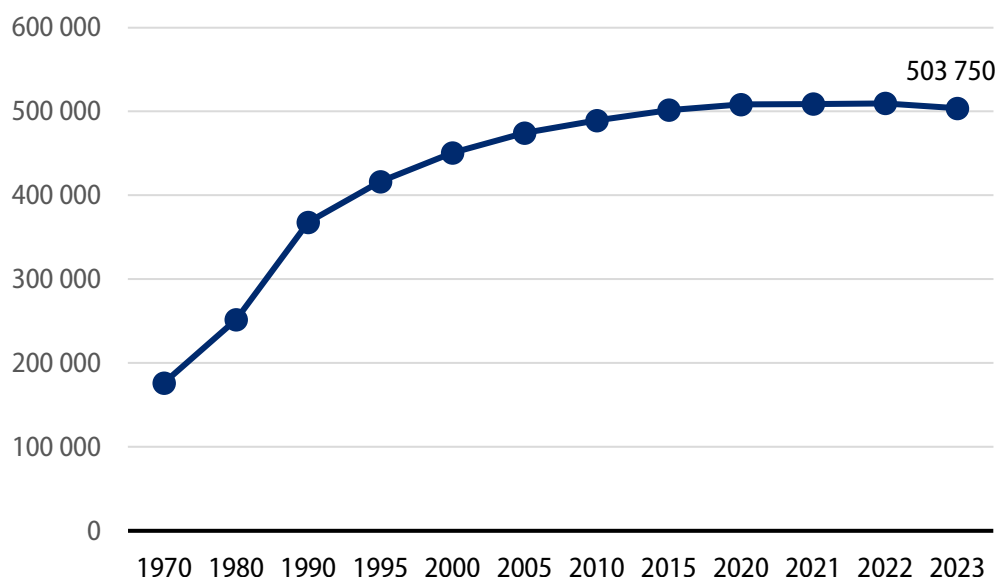
2 Statistikgranskning

2.1 Sommarstugornas antal

2.1.1 Antalets utveckling sedan 1970-talet

Enligt Statistikcentralen finns det cirka en halv miljon sommarstugor i Finland. Gränsen på en halv miljon stugor överskreds 2015 och därefter har antalet hållits stabilt. Siffran för 2023 visar att antalet sommarstugor har minskat med cirka 6 000 stugor jämfört med året innan. Här kan det vara fråga om att kommunerna noggrannare än tidigare har gått igenom sina register och gjort vissa avskrivningar till exempel i fråga om uppgifter om sommarstugor som eventuellt har rivits eller annars är felaktiga. Det har också skett ändringar i användningsändamålet.

Figur 1. Antalet sommarstugor i Finland 1970–2023, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

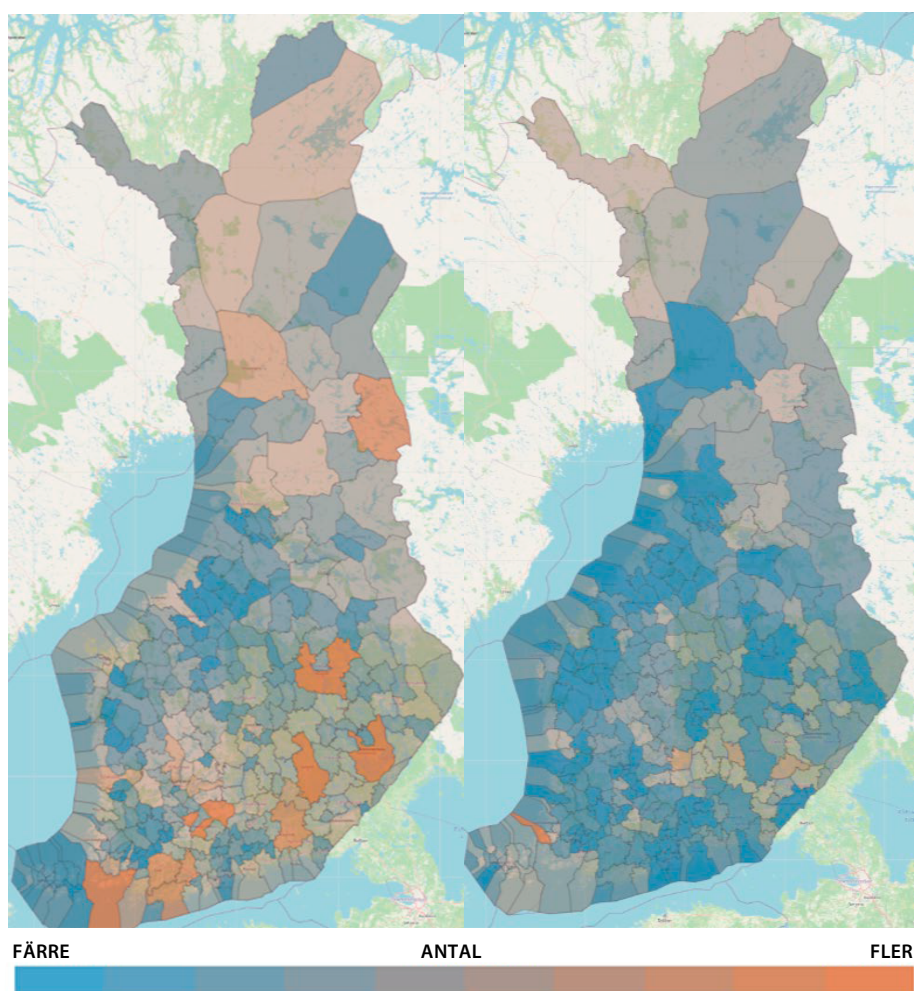

2.1.2 Stugornas geografiska fördelning

Geografiskt omfattar stuglivet hela Finland. Kartbilden nedan visar antalet stugor i Finlands kommuner så att ju rödare färgen är vid kommunen, desto fler stugor finns det i kommunen. Ju mörkare den blå färgen är vid kommunen, desto färre stugor finns det.

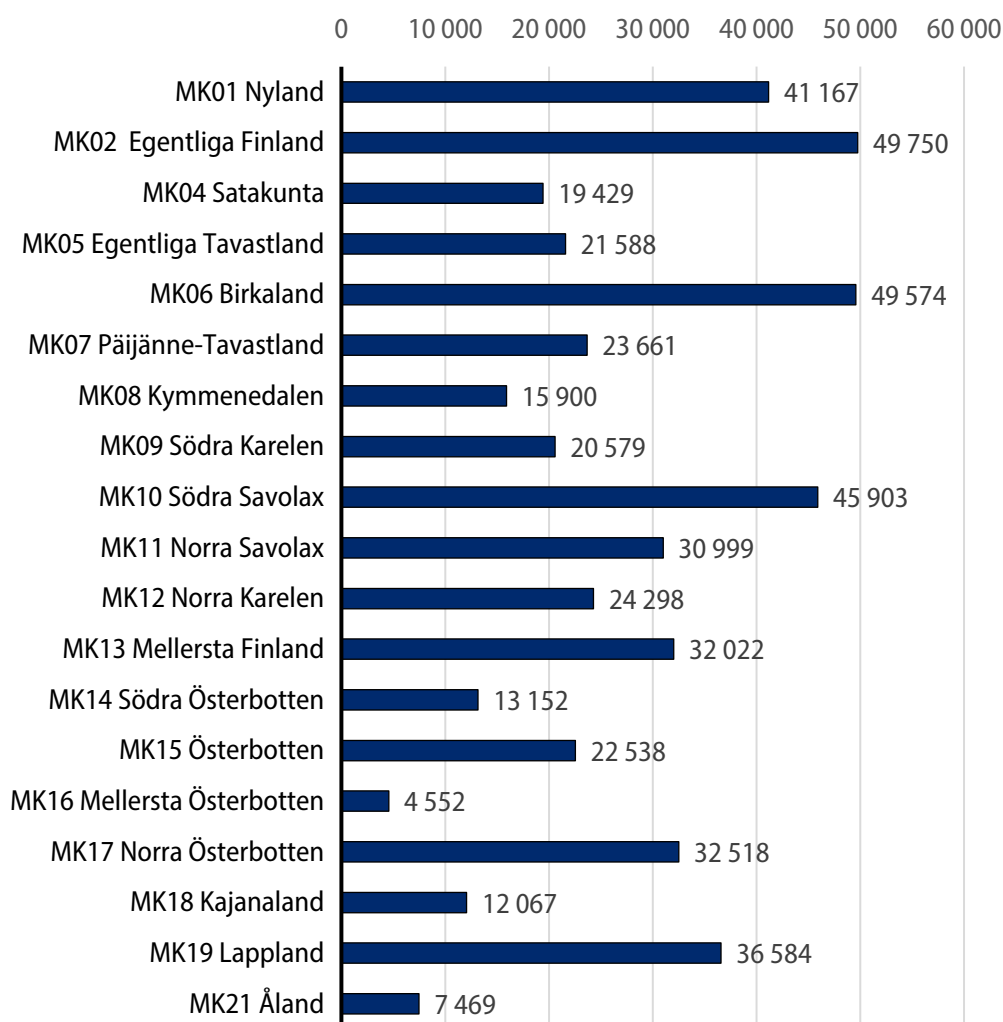
Kartan till vänster beskriver det absoluta antalet stugor och kartan till höger antalet stugor i förhållande till kommunens invånarantal.

Figur 2. Stugor i Finland, Taloustutkimus Oy, karttjänsten Suomi Kohderyhmiksi

Flest stugor finns det i Egentliga Finland och Birkaland, nästan 50 000 i båda. Dessutom finns det över 40 000 stugor i Södra Savolax och Nyland. Gränsen för 30 000 stugor överskrids fortfarande av Lappland, Norra Österbotten, Mellersta Finland och Norra Savolax. Det finns klart färst stugor i Mellersta Österbotten, under 5 000 stycken.

Figur 3. Antalet sommarstugor i landskapen 2023, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

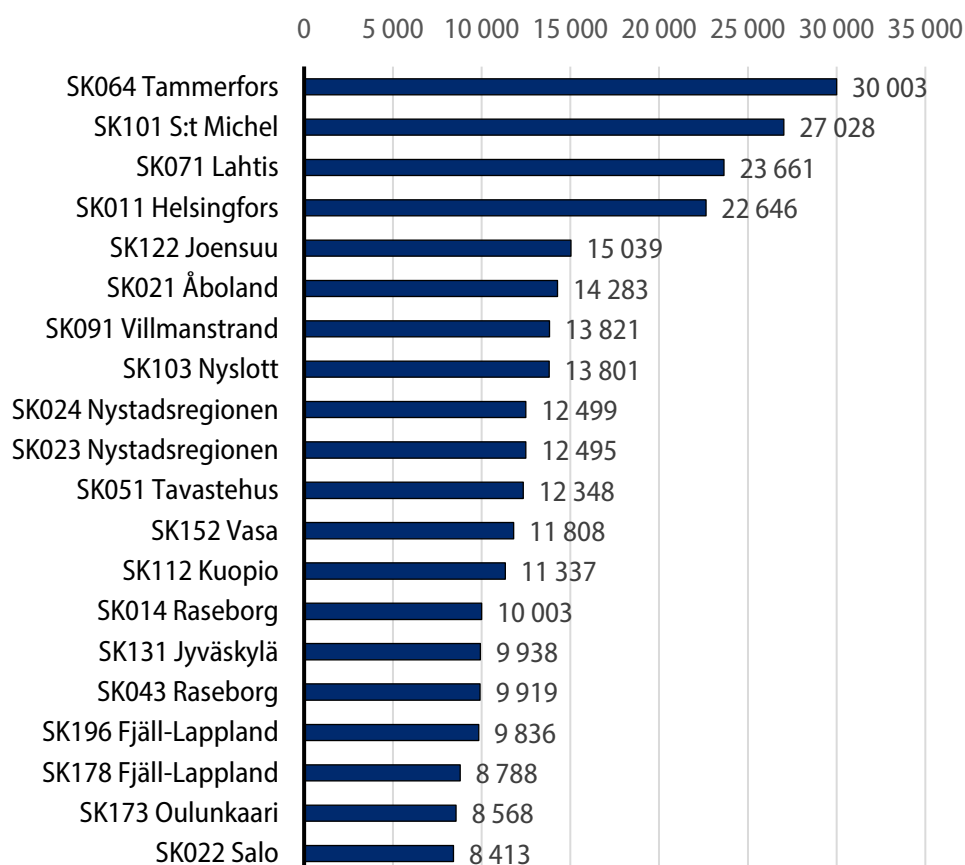
Stugorna fördelas inte jämnt mellan alla kommuner i landskapen. Granskat enligt den ekonomiska regionen sticker fyra ekonomiska regioner ut när det gäller antalet stugor. Flest stugor finns det i Tammerfors ekonomiska region, cirka 30 000.

Det finns cirka 27 000 stugor i S:t Michels ekonomiska region, cirka 24 000 i Lahtis ekonomiska region och 23 000 i Helsingfors ekonomiska region. I tio ekonomiska regioner finns det dessutom över 10 000 stugor.

Antalet stugor i Helsingfors ekonomiska region kan verka överraskande till en början, men till den ekonomiska regionen hör sammanlagt 17 kommuner och städer, och av dessa är Lojo den starkaste stugkommunen med sina över 8 000 stugor. Även Kyrkslätt, Vichtis och Sibbo kommer upp i över 2 000 stugor. Även i Esbo finns det över 1 700 stugor. Hundratals stugor finns ännu i många andra kommuner i den ekonomiska regionen. I Helsingfors är antalet stugor i sig mer anspråkslöst, 400 st. Färst stugor i denna ekonomiska region finns det i Grankulla, Kervo och Träskända.

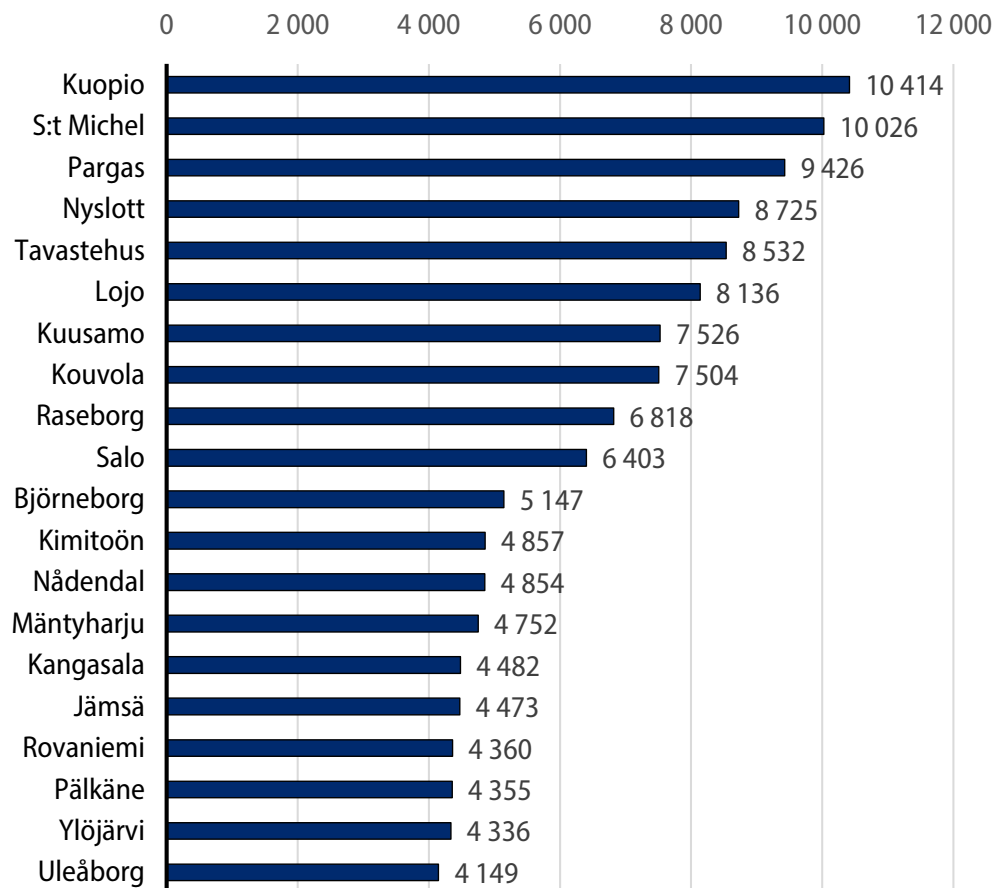
I de ekonomiska regioner som ligger i TOP 20 när det gäller stugor fanns det 2023 sammanlagt 286 000 stugor, vilket motsvarar cirka 57 procent av alla stugor i Finland.

Figur 4. Sommarstugornas antal 2023, TOP 20 ekonomiska regioner, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

I kommungranskningen överskreds gränsen för över 10 000 stugor 2023 i Kuopio och S:t Michel. Om antalet stugor i Mäntyharju på basis av kommunsammanslagningen sammanslås med det dåvarande antalet stugor i Pertunmaa, ökar antalet stugor i det nya Mäntyharju till nästan 6 500 stugor.

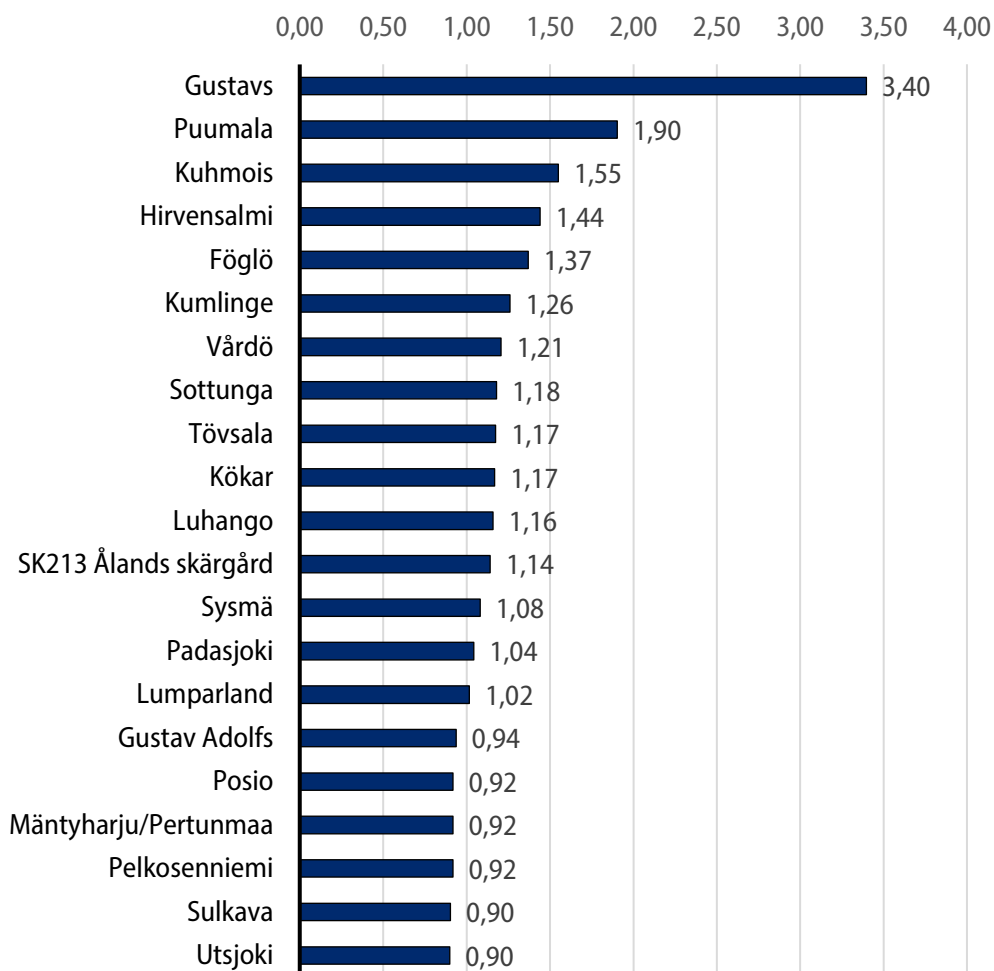
Figur 5. Sommarstugornas antal 2023, TOP 20 kommuner, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

Kartan som tidigare presenterats visar att det i synnerhet i Egentliga Finland, Södra Savolax och Tavastland samt på Åland finns kommuner där det finns många stugor i förhållande till antalet fast bosatta.

I genomsnitt finns det 0,1 stugor per stadigvarande invånare i Finland. Flest stugor per stadigvarande invånare finns i Gustavs, över 3 stugor per stadigvarande invånare. De kommuner som har den största stugtätheten är kommuner med tämligen liten folkmängd och i regel kommuner i landsbygds- och skärgårds-områden. De fritidsboende utgör en viktig intressentgrupp för dessa kommuner.

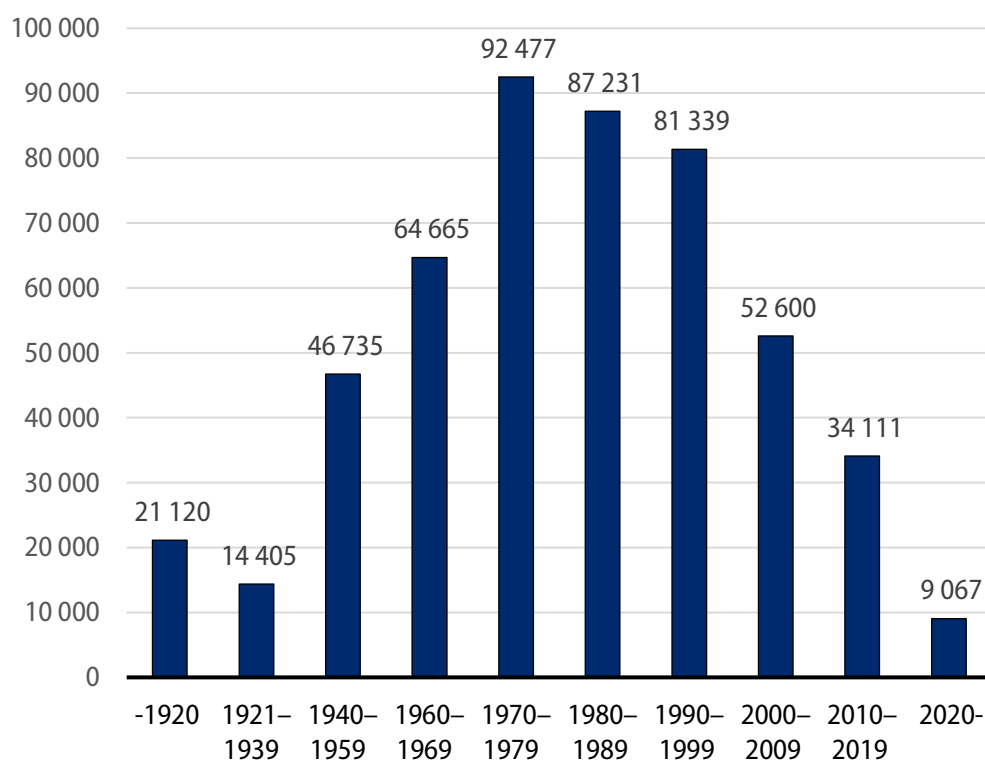
Figur 6. Antalet sommarstugor 2023 per stadigvarande invånare, TOP 20 kommuner, ekonomiska regioner och landskap. Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

2.1.3 Stugornas ålder

Ungefär hälften av de finländska sommarstugorna är byggda mellan 1970 och 1999, och är således 25–55 år gamla. Efter dessa tre intensiva decennier av stugbyggande har ett klart mindre antal nya stugor byggts.

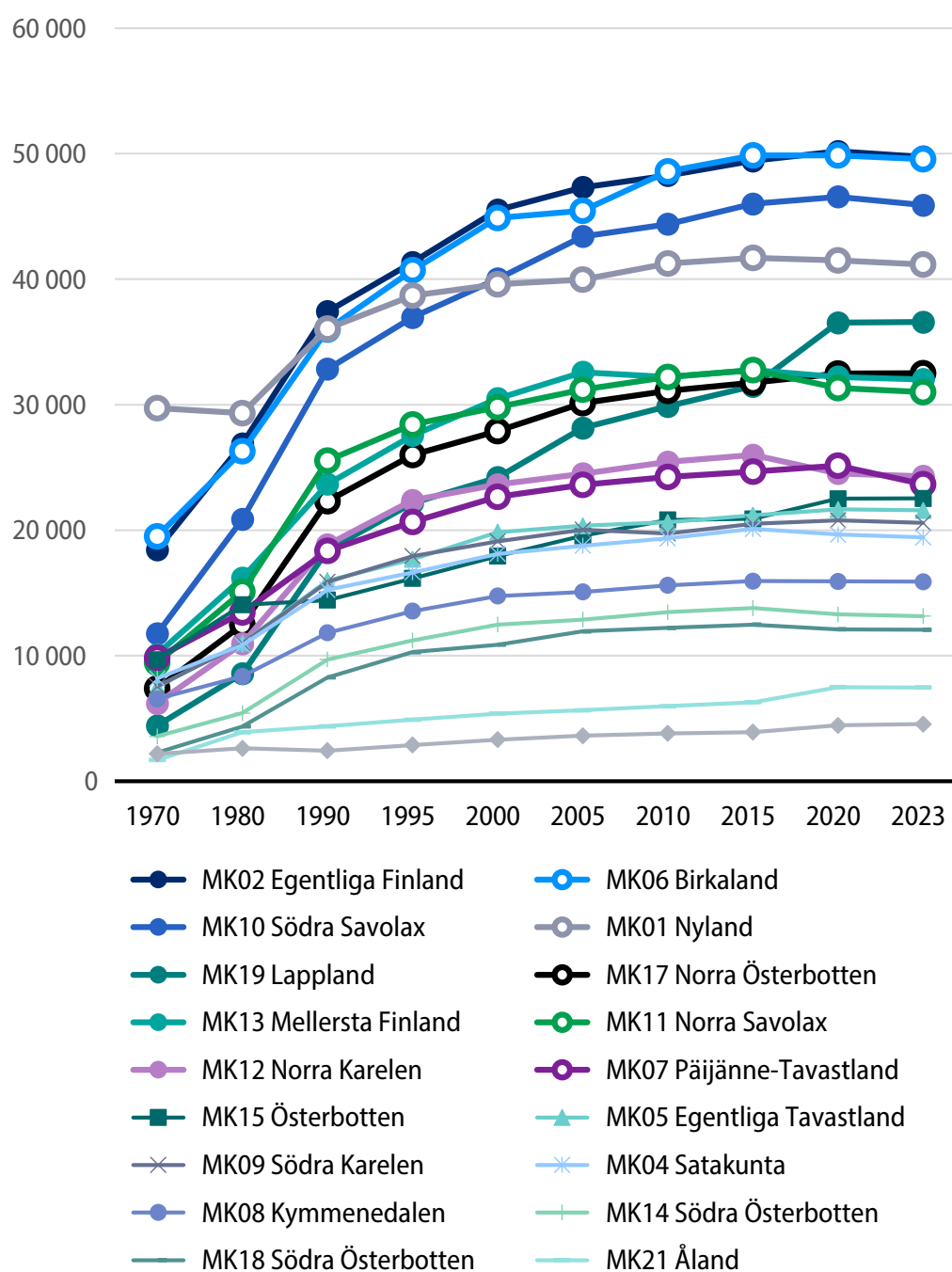
Figur 7. Sommarstugor enligt byggår 2023, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

Byggandet av sommarstugor har under årtiondenas lopp gått i samma riktning i de olika landskapen, med några undantag. Under perioden 1970–2023 ökade utvecklingen av antalet sommarstugor kraftigt fram till millennieskiftet, varefter ökningen har varit jämnare fram till 2010 eller 2020. Därefter har antalet stugor förblivit oförändrat.

I Södra Savolax skedde den kraftigaste ökningen mellan 1980 och 1990 och var fortsatt stor ända fram till 2005. Därefter har ökningen av antalet stugor varit måttlig. Ett annat avvikande landskap är Lappland, där det ännu 1970 fanns relativt få stugor. Ökningen av antalet stugor som började på 1990-talet accelererade fram till 2020, varefter antalet stugor har förblivit oförändrat; visserligen återstår ännu mycket av detta decennium.

Figur 8. Utvecklingen av antalet sommarstugor i landskapen 1970–2023, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

I Lappland och Mellersta Österbotten utgör stugorna som byggts på 2000-talet cirka 30 procent av hela stugbeståndet. Dessutom kan man konstatera att andelen stugor som byggts på 2000-talet även på andra håll i norra Finland – alltså i Kajanaland och Norra Österbotten – är större än på andra håll i Finland. De äldsta stugorna, dvs. stugor byggda före 1970-talet, finns oftast i Nyland och Satakunta, men ganska ofta också på andra håll i södra och västra Finland (Birkaland, Egentliga Finland, Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland och Kymmenedalen).

Tabell 1. Andelen stugor som byggts under olika årtionden (%) i landskapen, 2023, Statistikcentralen, byggnader och sommarstugor

Landskapet	andel (%)									
	-1920 1939	1921– 1939	1940 - 1959	1960– 1969	1970– 1979	1980– 1989	1990– 1999	2000– 2009	2010– 2019	2020–
Hela landet	4	3	9	13	18	17	16	10	7	2
Nyland	6	4	17	16	16	15	12	8	5	2
Egentliga Finland	6	3	9	15	18	15	15	10	6	2
Satakunta	5	3	13	19	19	12	13	8	5	1
Egentliga Tavastland	5	5	13	14	18	16	16	9	4	1
Birkaland	7	4	12	15	19	14	15	8	5	1
Päijänne- Tavastland	4	4	11	16	18	15	15	10	6	2
Kymmenedalen	4	4	13	16	17	15	16	8	6	1
Södra Karelen	2	2	9	17	23	16	14	8	6	1
Södra Savolax	3	2	6	12	23	19	16	10	7	2
Norra Savolax	4	3	10	11	19	20	17	10	6	1
Norra Karelen	3	3	9	10	19	21	18	10	6	1
Mellersta Finland	2	2	8	11	19	19	18	11	7	2
Södra Österbotten	6	4	10	11	16	16	16	12	8	2
Österbotten	6	4	8	13	20	15	13	12	9	2
Mellersta Österbotten	3	2	9	10	13	16	18	15	13	2
Norra Österbotten	3	1	4	9	17	20	20	13	9	3
Kajanaland	3	1	4	6	14	26	22	13	9	2
Lappland	1	1	4	6	14	22	22	16	10	3
Åland	5	2	4	14	23	19	14	9	8	2

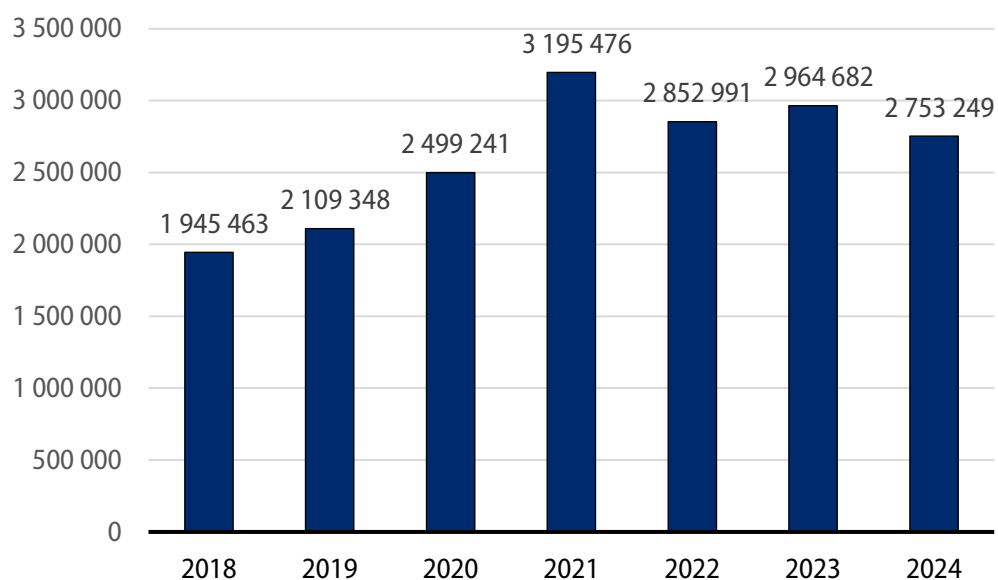
2.1.4 Övriga perspektiv på stuglivet

Stuglivet är starkt förknippat med landsbygden och skärgårdarna och vattendragen. Detta tema har också tangerats i den senaste Landsbygdsbarometern (Naturresursinstitutet, 2023), där man frågade olika målgrupper (finsk- och svenskspråkiga medborgare, beslutsfattare inom företag, beslutsfattare inom den offentliga sektorn, representanter för medierna och landsbygdsexperter, sammanlagt 3355 respondenter) om påståenden gällande landsbygdens och fritidsboendets attraktivitet.

I Landsbygdsbarometerns resultat observerades att fler finländare än tidigare (2020 vs. 2023) rör sig på landsbygden under veckoslut eller andra lediga dagar. Så gör varannan person (50 % vs. 2020: 46 %). Under semestrarna rör sig över 60 procent på landsbygden, andelen var densamma även tidigare. En tredjedel av de unga stadsborna rör sig på landsbygden under veckoslut eller andra lediga dagar och nästan 60 procent rör sig på landsbygden under semestrarna. Särskilt ungas semesterfirande på landsbygden har ökat sedan 2020, då andelen var 48 procent. I detta sammanhang bör det dock konstateras att tiden som de unga stadsborna tillbringar i de stora städernas centrum också har ökat jämfört med tidigare.

Landsbygden ses i allmänhet som en viktig del av kulturarvet, som en plats för utrymme, ro och rekreation samt som en plats där man laddar sina batterier. Om tio år ses landsbygden oftare än tidigare som en plats där man äger mark, skog eller byggnader, en laddnings- och rekreationsplats samt ett område där man har en fritidsbostad. Fyra av tio finländare bedömer att allt fler utför distansarbete på landsbygden 2035. I ljuset av detta kan man tänka sig att stuglivet även i fortsättningen kommer att vara en viktig del av finländskheten.

Till stuglivet som fenomen hör också att vistas i hyresstugor. I Stugbarometern granskas inte frågor som gäller hyresstugor till andra delar än att man frågar ägarna till fritidsbostäder om uthyrningen av den egna fritidsbostaden och intresset för uthyrning. Statistiken i anslutning till detta (se figur 9) visar att antalet inhemska övernattningar har ökat raskt fram till coronaåren och efter toppåret 2021 stabiliserats till cirka 2,8 miljoner övernattningar. Att hyra stugor är i synnerhet ett inhemskt fenomen, eftersom antalet utländska övernattningar i hyresstugorna 2024 uppgick till cirka en halv miljon övernattningar, dvs. cirka 15 procent av alla övernattningar i hyresstugor.

Figur 9. Inhemska övernattningar i hyresstugor 2018–2024, antal. Statistikcentralen

3 Stugbarometern 2025

3.1 Genomförande

Stugbarometern 2025 genomfördes under perioden 14.1–17.2.2025. Enkäten genomfördes som en brevinformerad elektronisk enkät, så att ett infobrev om undersökningen skickades till hemadressen för fritidsbostadens ägarhushåll. Undersökningen genomfördes nu för andra gången på detta sätt.

I brevet beskrevs undersökningen, dess bakgrund och respondenterna motiverades att delta i undersökningen. De hänvisades till en webbplats som skapats för denna undersökning (www.mokkibarometri2025.fi), där det fanns mer information om undersökningen. De kunde svara genom att mata in ett individualiserat svararsignum/lösenord.

Urvalet för undersökningen skaffades från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB). Urvalets storlek var sammanlagt 5 000 fritidsbostadshushåll (en person per hushåll) med landskapskvoter. Dessutom användes som urvalsvillkor att hälften av urvalet är ägare till fritidsbostäder belägna i ägarens stadigvarande hemkommun och hälften ägare till fritidsbostäder belägna i någon annan kommun. Åldersgränsen för målgruppen var personer som fyllt 18 år, både från Fastlandsfinland och från Åland.

Taloustutkimus Oy ansvarade för genomförandet av undersökningen.

Det var möjligt att besvara undersökningen på både finska och svenska.

Undersökningen besvarades av sammanlagt 1 138 ägare till fritidsbostäder, dvs. 23 procent av urvalet. Detta är en något mindre andel än i föregående barometer (25,5 %).

Innehållet i undersökningen var detsamma som tidigare för att man ska kunna följa upp eventuella förändringar i resultaten. Blanketten förkortades dock något och man frågade bland annat om antalet övernattningar endast för ett år, och denna gång ställdes inga frågor om dubbel kommuntillhörighet. Detta innebär inte att de inte skulle kunna ställas igen i en senare barometer.

Tabell 2. Urval och respondenter enligt landskap

Landskapet	Urvalets storlek, N	Andel av urvalet (%)	Antal respondenter, n=	Andel av urvalet (%)	Svarsgrad (%)
MK01 Nyland	400	8 %	107	9 %	27 %
MK02 Egentliga Finland	450	9 %	92	8 %	20 %
MK04 Satakunta	200	4 %	40	4 %	20 %
MK05 Egentliga Tavastland	200	4 %	37	3 %	19 %
MK06 Birkaland	450	9 %	113	10 %	25 %
MK07 Päijänne-Tavastland	250	5 %	56	5 %	22 %
MK08 Kymmenedalen	150	3 %	30	3 %	20 %
MK09 Södra Karelen	200	4 %	41	4 %	21 %
MK10 Södra Savolax	450	9 %	96	8 %	21 %
MK11 Norra Savolax	300	6 %	77	7 %	26 %
MK12 Norra Karelen	250	5 %	53	5 %	21 %
MK13 Mellersta Finland	300	6 %	86	8 %	29 %
MK14 Södra Österbotten	150	3 %	17	1 %	11 %
MK15 Österbotten	200	4 %	48	4 %	24 %
MK16 Mellersta Österbotten	150	3 %	34	3 %	23 %
MK17 Norra Österbotten	300	6 %	69	6 %	23 %
MK18 Kajanaland	150	3 %	31	3 %	21 %
MK19 Lappland	300	6 %	67	6 %	22 %
MK21 Åland	150	3 %	44	4 %	29 %
Hela landet	5 000	100 %	1 138	100 %	23 %

Landskapsvis varierar svarsgraden från 11 procent i Södra Österbotten till 29 procent på Åland och i Mellersta Finland. Vid granskningen av de landskaps-specifika resultaten är det alltid skäl att fästa uppmärksamhet vid antalet respondenter i landskapet i fråga innan man drar slutsatser.

3.2 Beskrivning av respondenterna

Av respondenterna svarade 91 procent på finska, 9 procent på svenska. Flest svar kom från Birkaland, Nyland, Egentliga Finland, Södra Savolax och Mellersta Finland, minst från Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Kajanaland, samt från Egentliga Tavastland och Kymmenedalen. De högsta svarsgraderna är 29 procent i Mellersta Finland och på Åland, 27 procent i Nyland och 26 procent i Norra Savolax, de lägsta å sin sida 11 procent i Södra Österbotten och 19 procent i Egentliga Tavastland.

I respondenternas hushåll bor i genomsnitt 2 personer, detta nämns av 65 procent av alla respondenter. Även om man inte ställde några frågor om respondentens identitet kan man dra slutsatsen att respondenterna är ganska gamla, vilket framgår av att 55 procent av respondenterna är pensionerade. Dessutom har endast 12 procent av respondenterna personer under 18 år i sitt hushåll, 9 procent har personer i åldern 18–30 år, 19 procent har personer i åldern 31–50 år, 40 procent har personer i åldern 51–65 år och 52 procent har personer som har fyllt 65 år.

De månatliga bruttoinkomsterna i hushållet är oftast (32 %) 2 500–4 999 euro, näst vanligast (27 %) något mer, dvs. 5 000–7 499 euro.

Tabell 3. Respondenternas bakgrundsuppgifter 2021 och 2025 (%)

Bakgrundsuppgifter	2021 %	2025 %
Hushållets storlek		
1 person	14 %	16 %
2 personer	64 %	65 %
3 personer	10 %	10 %
4 eller flera personer	12 %	8 %
Hushållets sammanlagda genomsnittliga månadsinkomster		
Under 2 500 euro	8 %	8 %
2 500–4 999 euro	36 %	32 %
5 000–7 499 euro	26 %	27 %
7 500–9 999 euro	11 %	14 %
10 000 euro +	9 %	9 %
Kan inte säga/inget svar	10 %	9 %
Respondentens livssituation		
Pensionerad	52 %	55 %
I arbete	34 %	34 %
Företagare	8 %	7 %
Arbetslös eller permitterad	3 %	2 %
Hemma	1 %	0 %
Studerande	1 %	1 %
Övrigt	1 %	1 %

3.3 Fritidsbostäderna

3.3.1 Byggnadsår, storlek och användningsändamål

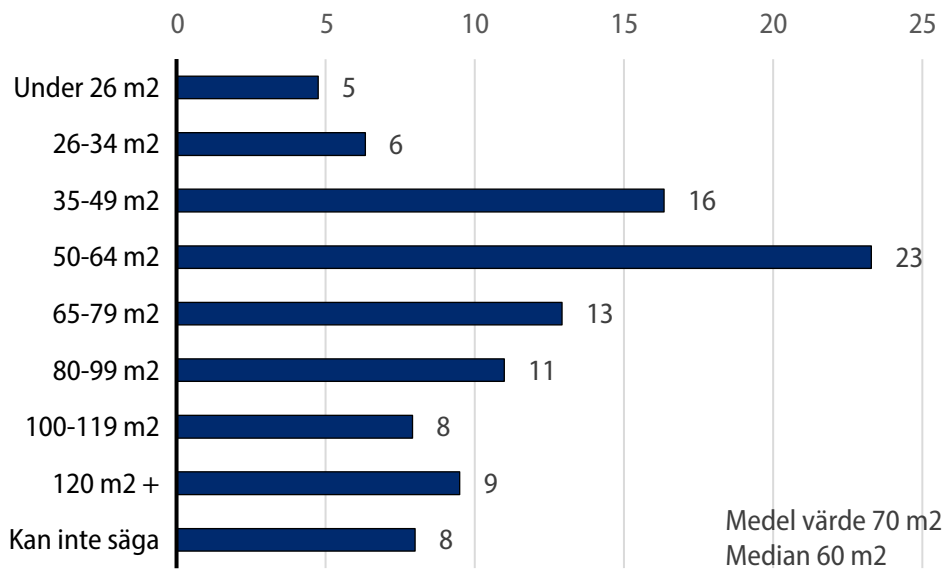
Av de finländska fritidsbostäderna är 46 procent byggda på 1970–1990-talen. 28 procent av fritidsbostäderna är äldre och 25 procent nyare. Respondentstrukturen är till denna del densamma som i föregående undersökning.

Tabell 4. Fritidsbostädernas byggnadsår 2021 och 2025 (%)

Byggnadsår	2021 %	2025 %
På 1940-talet eller tidigare	9 %	10 %
På 1950-talet	6 %	7 %
På 1960-talet	12 %	11 %
På 1970-talet	15 %	15 %
På 1980-talet	15 %	16 %
På 1990-talet	19 %	15 %
På 2000-talet	13 %	13 %
På 2010-talet	11 %	8 %
På 2020-talet	-	4 %

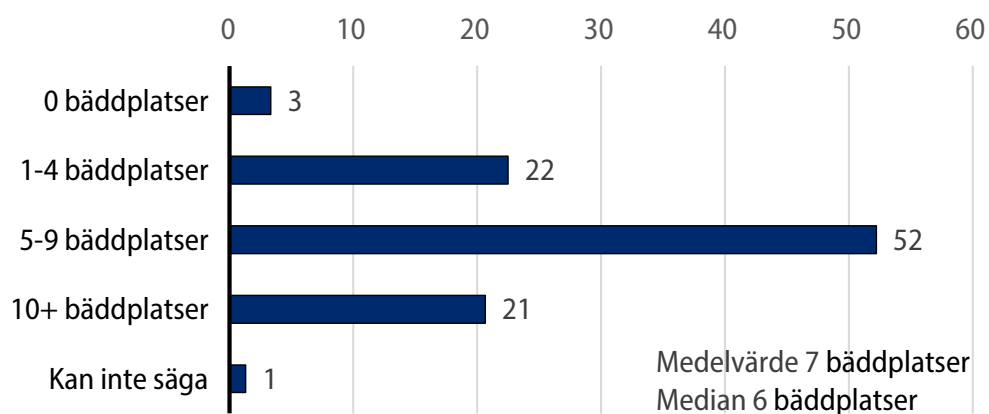
Särskilt ofta har respondenterna fritidsbostäder som byggts före 1970 i Nyland (54 %), Satakunta (52 %) och Egentliga Tavastland (43 %). Flest fritidsbostäder byggda under de hetaste byggnadsåren (1970–1990-talen) finns det i Södra Savolax (59 %), Norra Österbotten (55 %), Birkaland (53 %), Österbotten (53 %), Mellersta Finland (52 %) och på Åland (52 %). De nyaste fritidsbostäderna, dvs. fritidsbostäder som byggts på 2000-talet eller senare, finns oftast i Kajanaland (52 %), Södra Österbotten (39 %), Lappland (38 %) och Mellersta Österbotten (35 %)

Medelstorleken på en fritidsbostad är 70 kvadratmeter, medan medianen är 60 kvadratmeter. Det har inte skett någon förändring i medelstorleken. De till medelstorleken största, över 80 kvadratmeter, fritidsbostäderna finns i Nyland och Egentliga Finland och de minsta (under 60 kvadratmeter) i Mellersta Österbotten och Österbotten.

Figur 10. Fritidsbostadens storlek, kvadratmeter, alla respondenter, n=1138

De till medelstorleken största fritidsbostäderna har enligt svaren byggts på 1950-talet eller tidigare och igen på 2010-talet eller därefter. I båda klasserna är medelstorleken över 80 kvadratmeter, medan mediantalet överstiger 70 kvadratmeter. Medelstorleken på fritidsbostäder byggda från 1960-talet till 1990-talet var klart under 70 kvadratmeter.

Stugorna har i genomsnitt 6,8 bäddplatser (median 6) med beaktande av alla byggnader. Antalet bäddplatser har inte förändrats jämfört med föregående barometer.

Figur 11. Fritidsbostadens storlek, bäddplatser. Alla respondenter, n=1138

Av respondenterna äger 82 procent en fritidsbostad, 15 procent två. I genomsnitt äger man 1,2 fritidsbostäder. Ägare till flera fritidsbostäder är vanligtvis hushåll med högre inkomstnivå. I hushåll som tjänar minst 10 000 euro äger 68 procent en fritidsbostad, 27 procent äger två och 5 procent fler fritidsbostäder. Medeltalet i denna inkomstklass är 1,38 fritidsbostäder.

Oftast äger man fritidsbostaden tillsammans med maken (41 %) eller ensam (38 %). 19 procent av fritidsbostäderna har flera ägare, denna andel har ökat jämfört med föregående undersökning (15 %).

61 procent av respondenterna uppger att fritidsbostaden finns i en annan kommun än den stadigvarande bostaden. Denna andel ligger på samma nivå som senast (62 %). Enligt statistiken var andelen sommarstugor som ägs av personer från andra orter något större 2022, dvs. 68 procent (Statistikcentralen, Landsbygdsindikatorerna). Skillnaden förklaras delvis av att hälften av urvalet i Stugbarometern riktades till ägare av fritidsbostäder vars fritidsbostad ligger i samma kommun som de bor i stadigvarande.

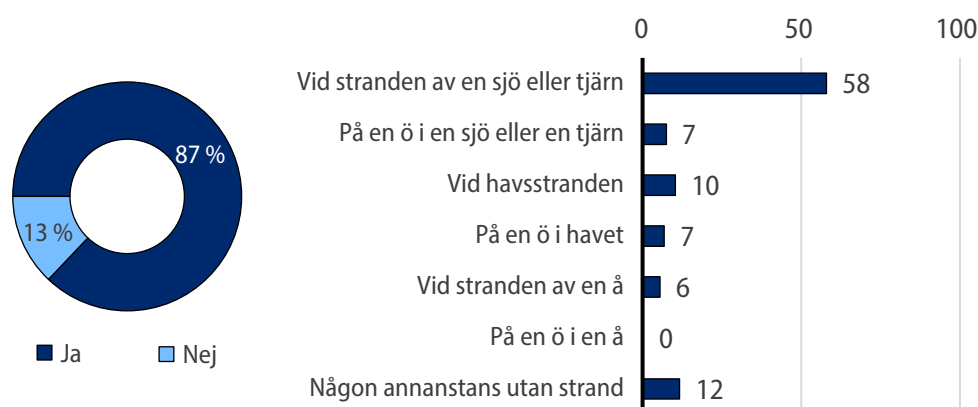
Fritidsbostaden används nästan uteslutande för fritidsboende (95 %). Andelen låg på samma nivå också senast (93 %).

3.3.2 Fritidsbostadens läge och hur man tar sig dit

Till största delen (87 %) kommer man till närheten av stugan med bil (mindre än 200 m avstånd). I den föregående undersökningen var andelen 86 procent.

Mer än varannan (58 %) har sin fritidsbostad vid stranden av en sjö eller tjärn. Dessutom har 7 procent sin fritidsbostad på en ö i en sjö eller tjärn. 10 procent har sin fritidsbostad vid havsstranden och 7 procent på en ö i havet. 6 procent har sin fritidsbostad vid en åstrand. För drygt en tiondel (12 %) ligger fritidsbostaden inte vid något vattendrag.

Figur 12. Kommer man till fritidsbostadens gård eller dess omedelbara närhet (närmare än 200 m) med bil? Var ligger er fritidsbostad? Alla respondenter, n=1138

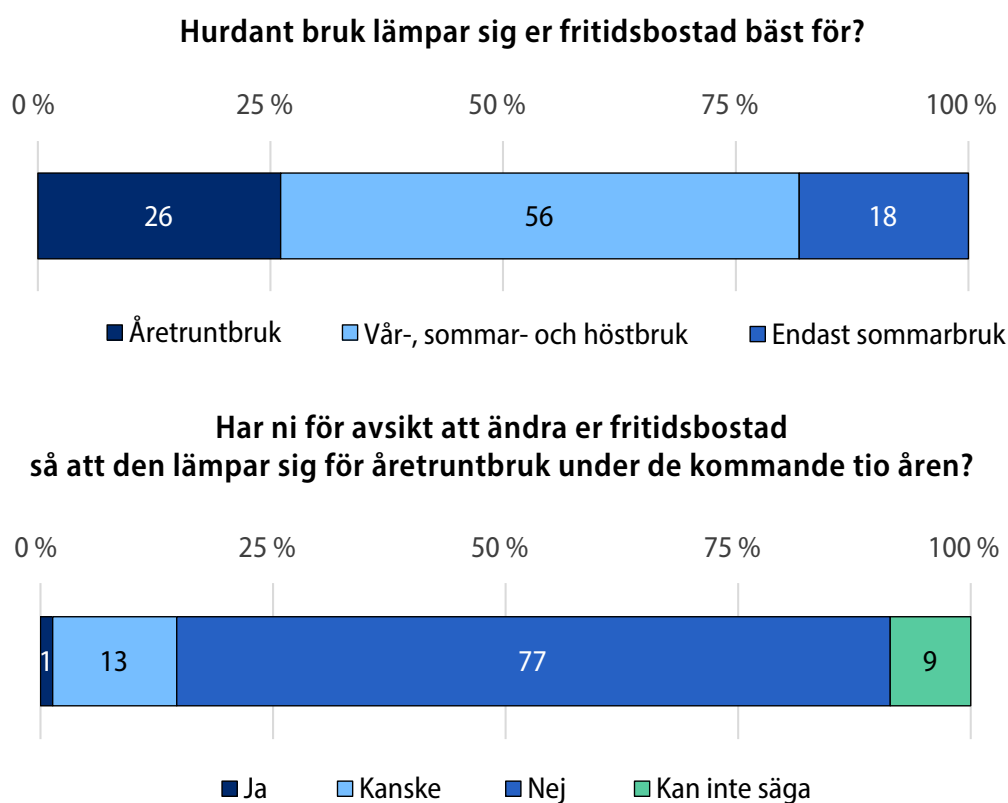
Respondenterna har nu oftare än tidigare fritidsbostäder vid stranden av en sjö eller en tjärn (54 %). Andelen fritidsbostäder vid havsstranden ligger på ungefär samma nivå (11 %).

Vattendraget spelar alltså en central roll för stuglivet. Närheten till havet betonas hos de svenskspråkiga och naturligtvis i havsområdena, det vill säga i Egentliga Finland och Nyland samt i Österbotten och Kymmenedalen. I de övriga landskapen ligger fritidsbostaden mycket ofta vid sjöstranden. I Lappland och Norra Österbotten nämns visserligen ofta en sjöstrand, men i båda landskapen ligger fritidsbostaden oftare än i de övriga landskapen även vid en å.

3.3.3 Lämplighet för användning under olika årstider och uthyrning av fritidsbostad

En fritidsbostad lämpar sig oftast för användning under den snöfria tiden. 56 procent uppger att fritidsbostaden kan användas på våren, sommaren och hösten. 26 procent uppger att fritidsbostaden kan användas året runt, 18 procent säger att fritidsbostaden endast är avsedd för sommarbruk. Året-runtbruket framhävs i Lappland, Södra Österbotten (n=17), Norra Österbotten, Päijänne-Tavastland och Satakunta. I dessa områden uppger minst 30 procent av respondenterna att fritidsbostaden kan användas under alla årstider.

Figur 13. Fritidsbostadens lämplighet för användning under olika årstider. Alla respondenter, n=1138. Fritidsbostaden lämpar sig inte för åretruntbruk, n=841

I tidigare undersökningar uppgav respondenterna oftare att fritidsbostaden lämpar sig för åretruntbruk (2016: 34 %; 2021: 29 %).

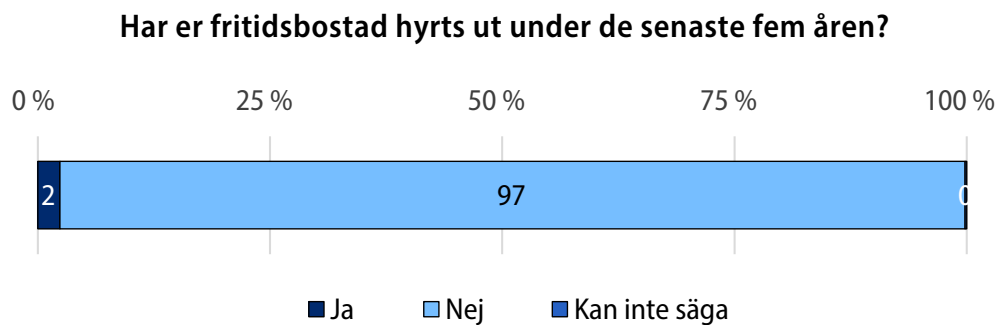
De 74 procent som inte har en fritidsbostad som lämpar sig för åretruntbruk har till största delen inte heller för avsikt att bygga om den till en sådan. Endast 1 procent uppskattar att fritidsbostaden kommer att ändras till en sådan under de kommande 10 åren, 13 procent kanske gör det, men 77 procent tänker inte ändra fritidsbostadens användningsändamål. I den föregående undersökningen var avsikterna att ändra användningsändamålet något vanligare (ja: 3 % och kanske: 13 %).

En procent av de utsocknes har för avsikt att ändra sin fritidsbostad så att den lämpar sig för åretruntbruk, 13 procent kanske flyttar.

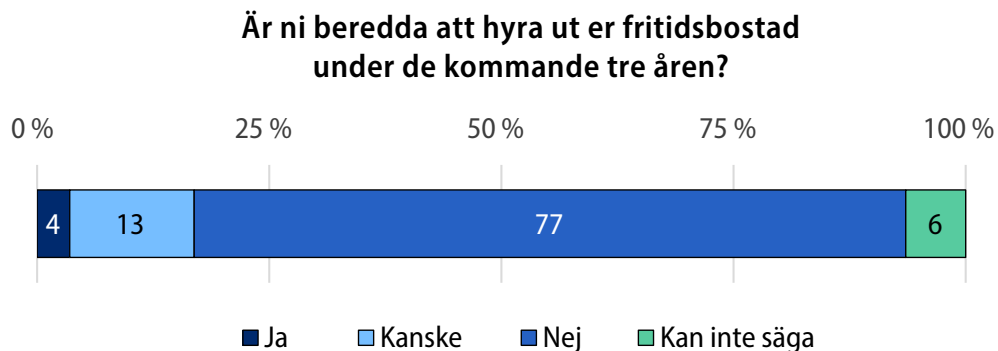
Enligt respondenterna är det inte särskilt vanligt att hyra ut en fritidsbostad, eftersom endast 2 procent nämner att de hyrt ut sin fritidsbostad under de senaste fem åren. I resultaten som gäller uthyrning bör man observera att urvalet begränsades till fritidsbostäder som ägs av privatpersoner.

Beredskapen att hyra ut fritidsbostaden under de kommande tre åren är något större, 4 procent är färdiga att göra det och 13 procent eventuellt.

Figur 14. Uthyrning av fritidsbostad

Alla respondenter, n=1138

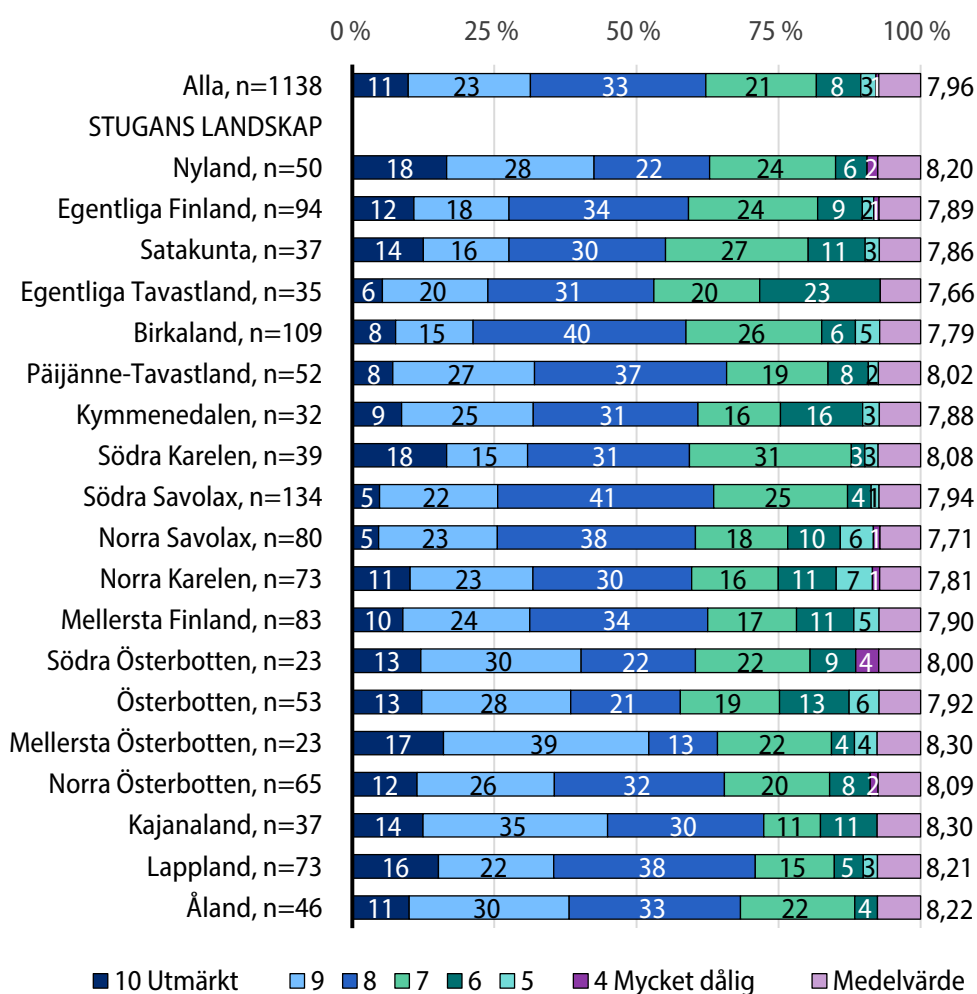
Respondenten är ägare/en av ägarna, n=1111

När det gäller uthyrning och villighet att hyra ut en fritidsbostad som man äger kan man sammanfattningsvis säga att cirka fyra av fem inte är särskilt intresserade av saken, medan en knapp femtedel i viss mån kunde vara intresserade av detta.

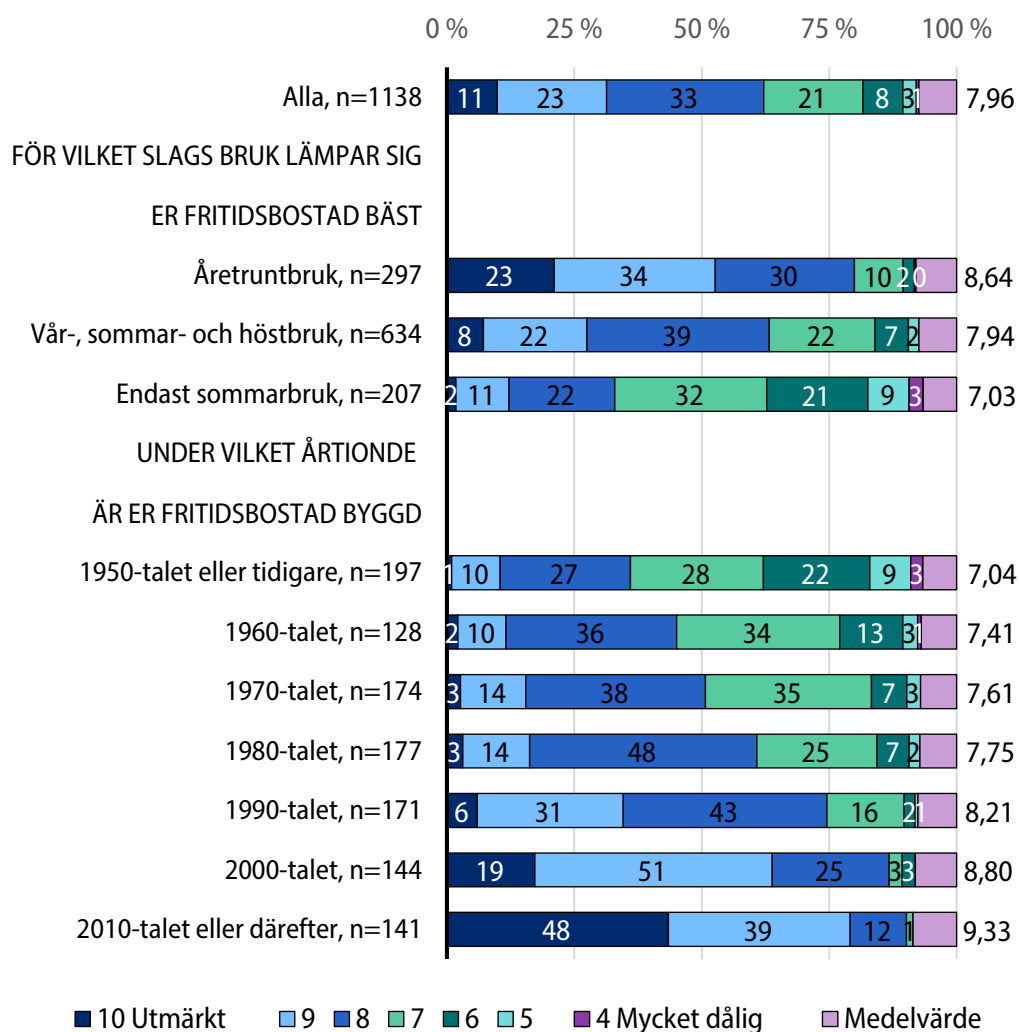
3.3.4 Fritidsbostadens skick

Finländarnas fritidsbostäder är i genomsnitt i gott skick. På skolvitsordsskalan 4–10 gav ägarna till fritidsbostäderna vitsordet 7,96 åt skicket som deras fritidsbostäder befinner sig i. Nivån är densamma som tidigare (8,0).

Figur 15. Fritidsbostadens skick 1/2. Alla respondenter, n=1138

Granskat per landskap är variationsintervallet ganska litet (7,66–8,30). Fritidsbostäder som är avsedda för åretruntbruk är enligt ägarna i genomsnitt i mycket gott skick (8,64) medan situationen i stugor som används endast sommartid är sämre (7,03).

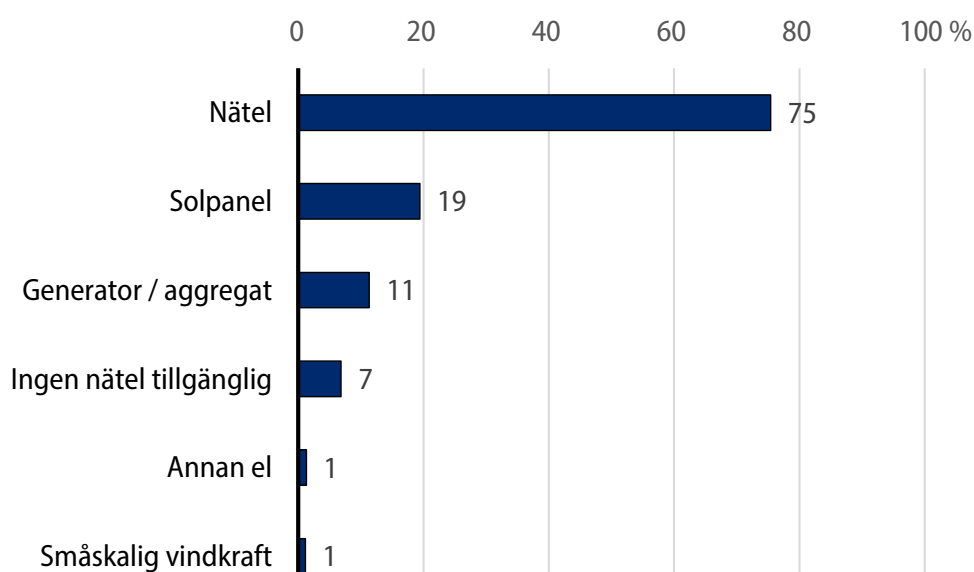
Figur 16. Fritidsbostadens skick 2/2. Alla respondenter, n=1138

Byggnadsåret inverkar naturligtvis på bedömningen av skicket. Ju nyare bostaden är, desto bättre är dess genomsnittliga skick. Skicket på fritidsbostäder som är cirka 30 år gamla kan i allmänhet fortfarande anses vara bra, men skicket på fritidsbostäder som är äldre än så får redan mer kritiska vitsord av ägarna.

3.3.5 Fritidsbostadens strömkällor och uppvärmning

Tre av fyra (75 %) respondenter har nätel i sin fritidsbostad. Dessutom använder var femte (19 %) solpaneler, var tionde (11 %) har en generator eller ett aggregat. Endast 7 procent uppger att det inte finns någon elström alls i fritidsbostaden.

Figur 17. Fritidsbostadens strömkällor och uppvärmning. Alla respondenter, n=1138

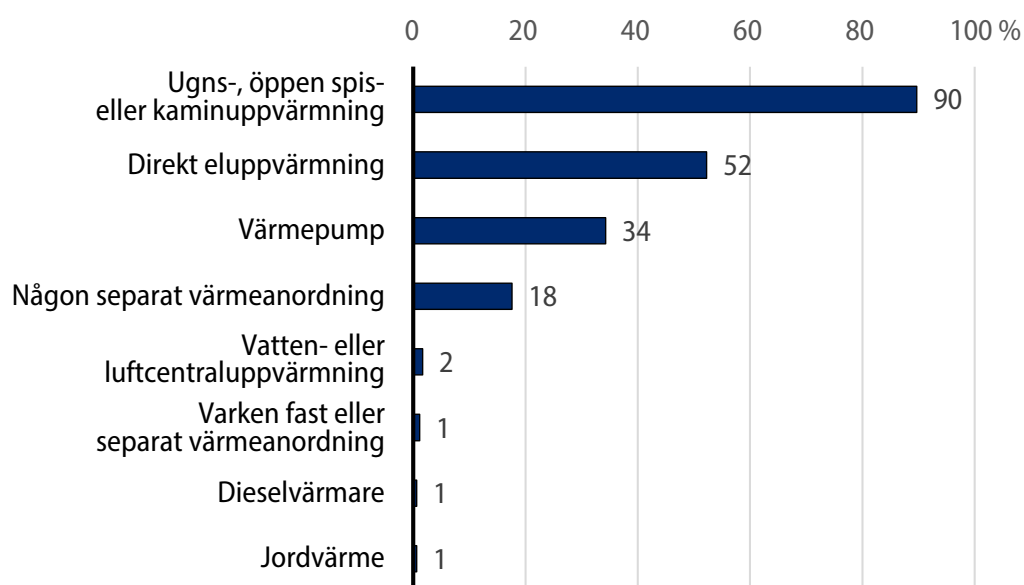
Fritidsbostäder utan el är oftare än genomsnittet fritidsbostäder på en ö (9 %) och fritidsbostäder som endast är avsedda för sommarbruk (19 %). Av de bostäder som byggts under de olika årtiondena är antalet som är utan el mycket likartat (6–10 %), ända till de fritidsbostäder som byggts på 2000-talet. Däremot är endast 3 procent av fritidsbostäderna som byggts på 2010-talet eller senare utan el.

Ett solpanelssystem eller en generator/ett aggregat används oftare i sådana fall där man inte kan ta sig med bil till fritidsbostadens gårdsplan eller till dess närhet. De används i hög grad även i fritidsbostäder som ligger på en ö samt i fritidsbostäder som lämpar sig för vår-, sommar- eller höstbruk.

Andelen som har nätel har minskat jämfört med tidigare (79 %), medan andelen solpaneler har ökat jämfört med tidigare (15 %). Andelen fritidsbostäder utan el är oförändrad.

Den vanligaste uppvärmningsformen är uppvärmning med ugn, öppen spis eller kamin (90 %). Direkt eluppvärmning finns i varannan fritidsbostad (52 %), den tredje vanligaste uppvärmningsformen är värmepump (34 %). 18 procent av fritidsbostäderna har separata värmeanordningar. Ugn, öppen spis eller kamin samt direkt eluppvärmning finns i lika stor utsträckning i fritidsbostäderna, oberoende av ålder. Värmepumpar har installerats klart oftare i de nyaste fritidsbostäderna (53 %), men ganska ofta också i de äldsta (26 %).

Figur 18. Fritidsbostadens uppvärmningssätt. Alla respondenter, n=1138

Den största förändringen i uppvärmningsformerna jämfört med tidigare är att värmepumparnas andel har stigit till 34 procent. Fler än tidigare har också separata värmeanordningar.

Tabell 5. Uppvärmningsform 2021 och 2025 (%)

Uppvärmningsform	2021 %	2025 %
Ugns-, öppen spis- eller kaminuppvärmning	88 %	90 %
Direkt eluppvärmning	54 %	52 %
Värmepump	28 %	34 %
Någon separat värmeanordning	14 %	18 %
Vatten- eller luftcentraluppvärmning	2 %	2 %
Varken fast eller separat värmeanordning	1 %	1 %
Övrigt	4 %	2 %

I var tredje (33 %) fritidsbostad är eluppvärmningen permanent påslagen vintern 2024–2025. Var tredje (36 %) hade också möjlighet till det. En ungefär lika stor andel (30 %) hade inte möjlighet att ha uppvärmningen påslagen på vintern. Ju nyare fritidsbostaden är, desto vanligare är det att ha eluppvärmningen påslagen även på vintern.

Andelen som har grundvärmen påslagen på vintern har minskat betydligt (40 % -> 33 %). Nu är vi nära nivån för undersökningen 2016 (32 %). De ändringar och variationer i elenergi-priset som skett efter den föregående undersökningen kan också anses påverka praxisen för uppvärmning av fritidsbostäder. Dessutom bör man observera att man under coronatiden tillbringade mer tid i fritidsbostaden, vilket också påverkar uppvärmningspraxisen i bostaden.

3.3.6 Utrustningsnivån i fritidsbostaden

Fritidsbostäderna har en bra grundläggande utrustningsnivå. Det vanligaste är att det finns ett kylskåp (93 %), en spis (92 %), en ugn (80 %), en båt (81 %) och en tv (75 %). I var tredje fritidsbostad finns det dessutom en dusch, i var fjärde en kallkällare, i var femte en diskmaskin, en tvättmaskin och en postlåda. Drygt en tiondedel av fritidsbostäderna har fast bredband.

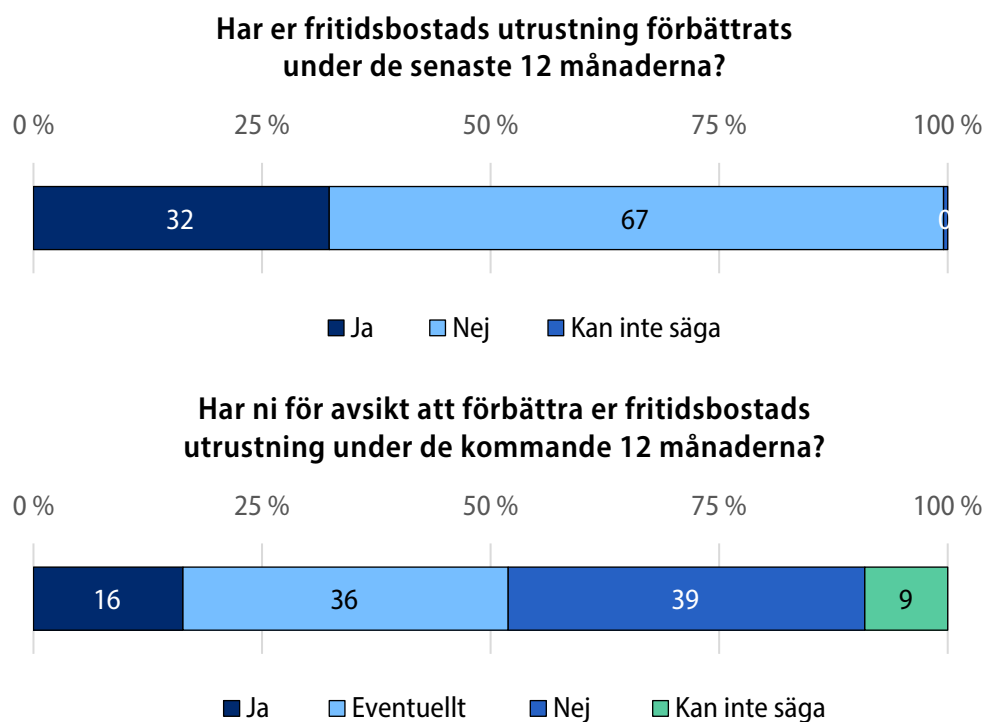
Det har inte skett några betydande förändringar i utrustningsnivån i fritidsbostäderna jämfört med tidigare. Närmast kan man lyfta fram ökningen på några procentenheter i fråga om det fasta bredbandet.

Tabell 6. Utrustningsnivå 2021 och 2025 (%)

Utrustning	2021 %	2025 %
Kylskåp	93 %	93 %
Spis	94 %	92 %
Båt	81 %	81 %
Ugn	83 %	80 %
TV-apparat	75 %	75 %
Dusch	31 %	31 %
Kallkällare	23 %	23 %
Diskmaskin	20 %	20 %
Postlåda	25 %	20 %
Tvättmaskin	21 %	19 %
Fast bredband	8 %	12 %

Kylskåp, ugn, spis, båt och TV finns på samma sätt i alla stugor oberoende av stugans ålder. En kallkällare finns särskilt ofta i de äldsta stugorna, medan en sådan saknas i de nyare stugorna. På motsvarande sätt finns disk- och tvättmaskiner, dusch och bredband oftast i lite nyare stugor. Fast bredband finns i 14 procent av stugorna som byggts efter 2010 men också i stugorna som byggts på 1990-talet och i 19 procent av stugorna som byggts 2000–2010.

I fråga om fortsatta undersökningar rekommenderas att undersökningen görs om när det gäller frågor om utrustningsnivån. Till exempel har praxisen kring tv-tittandet förändrats kraftigt, varför det lönar sig att fundera på om det i sig är meningsfullt att fråga om det finns en fysisk tv-apparat i fritidsbostaden.

Figur 19. Förbättring av fritidsbostadens utrustning. Alla respondenter, n=1138

Var tredje (32 %) berättar att utrustningen i fritidsbostaden har förbättrats under det senaste året. Denna andel har minskat jämfört med motsvarande fråga i föregående barometer (38 %).

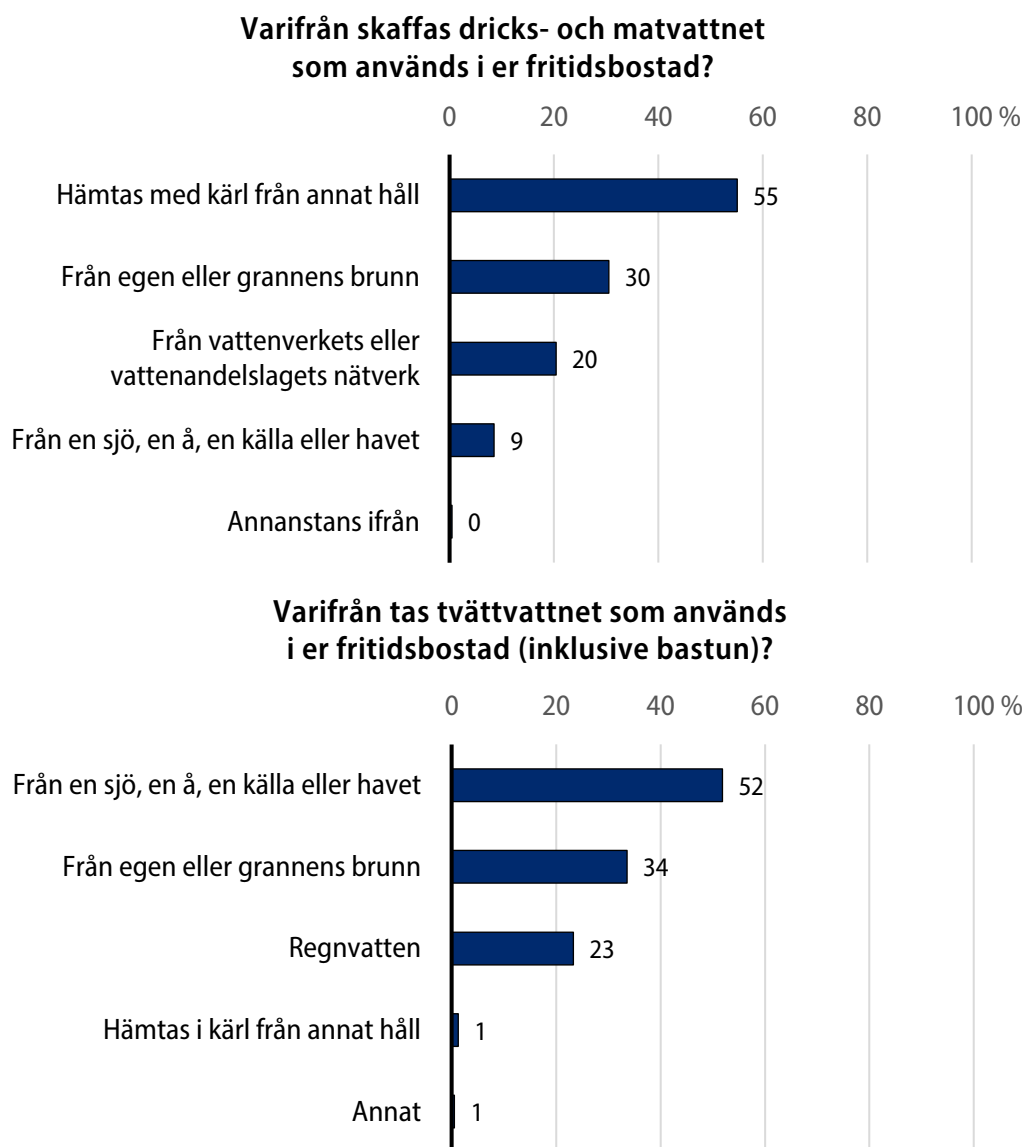
16 procent kommer att förbättra den under det kommande året och 36 procent anser att det är möjligt att förbättra utrustningen. Även andelen personer som ämnar förbättra utrustningsnivån är mindre än i föregående undersökning (21 %). Andelen som funderar på saken har förblivit oförändrad.

Tabell 7. Planer på att förbättra utrustningsnivån under de följande 12 månaderna 2016, 2021 och 2025

Förbättring av utrustningsnivån under följande år	2016 %	2021 %	2025 %
Ämnar förbättra	14 %	21 %	16 %
Förbättrar eventuellt	30 %	35 %	36 %
Kommer inte att förbättra	40 %	37 %	39 %
Kan inte säga	16 %	8 %	9 %

3.3.7 Hantering av vatten, avloppsvatten och avfall i fritidsbostäderna

Dricks- och matvattnet till stugorna skaffas oftast genom att hämta det från annat håll med hjälp av kärl (55 %). Var tredje (30 %) använder sin egen eller grannens brunn, var femte (20 %) vattenverkets eller vattenandelslagets nät. Var tionde (9 %) hämtar vattnet från ett vattendrag. I en del av fritidsbostäderna skaffar man mat- och dricksvatten på flera sätt.

Figur 20. Vattenförsörjning i fritidsbostaden. Alla respondenter, n=1138

Tabell 8. Anskaffningsplats för dricks- eller matvatten 2021 och 2025 (%)

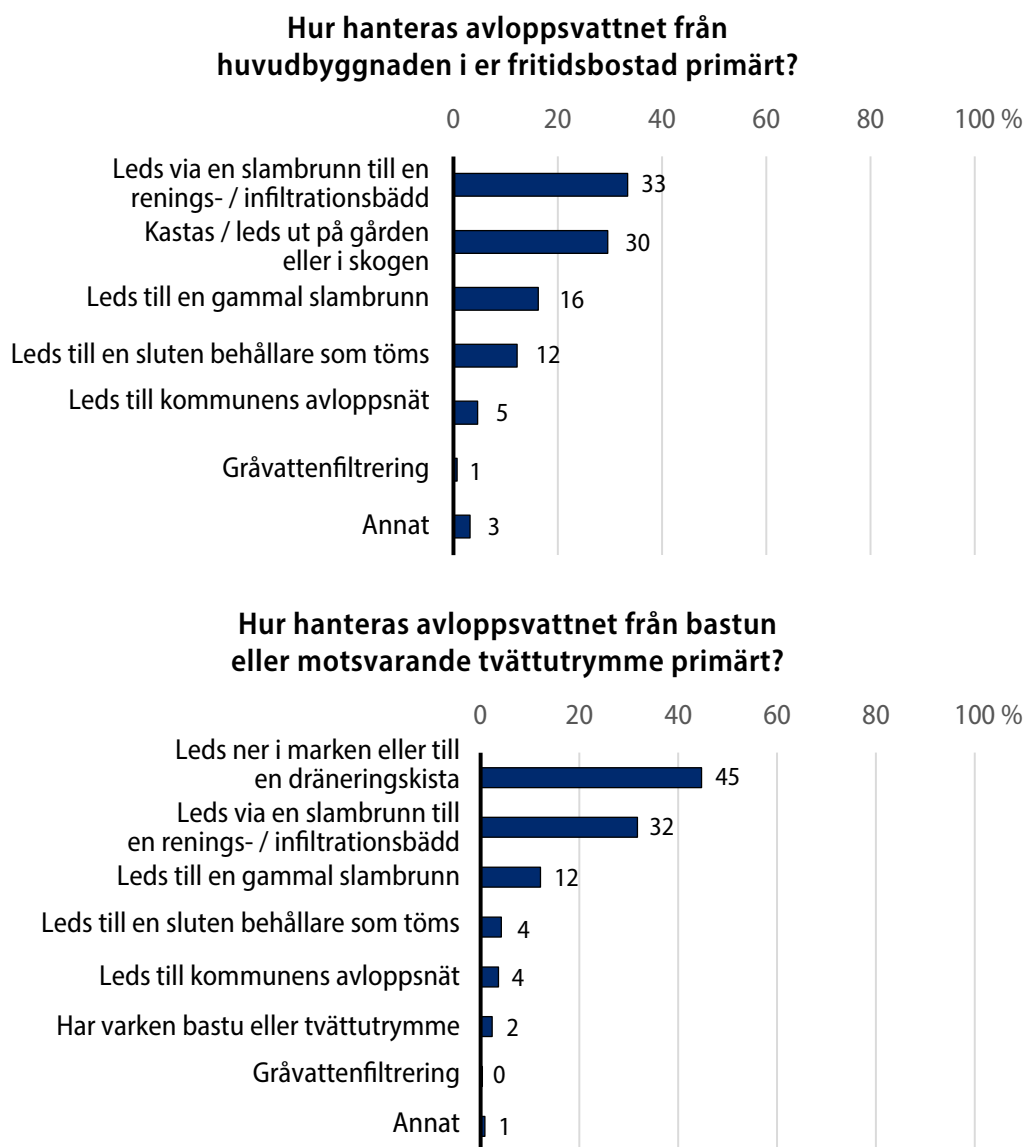
Anskaffningsplats för dricks- eller matvatten	2021 %	2025 %
Hämtas i kärl från något annat ställe	52 %	55 %
Från egen eller grannens brunn	33 %	30 %
Från vattenverkets eller vattenandelslagets nätverk	19 %	20 %
Från sjö, å, källa eller hav	8 %	9 %
Någon annanstans ifrån	2 %	0 %

Medförande av dricks- eller matvatten i kärl är något vanligare än tidigare, medan användningen av brunn på motsvarande sätt är något mer sällsynt.

Tvättvatten skaffas oftast från vattendrag (52 %), men var tredje använder också brunnsvatten (34 %). 20 procent använder nätvatten som tvättvatten. Bland "på annat ställe"-svaren nämns regnvatten relativt ofta. Även i fråga om tvättvatten kan man säga att man i en del av fritidsbostäderna skaffar det på flera håll.

Tabell 9. Anskaffningsplats för tvättvatten 2021 och 2025 (%)

Anskaffningsplats för tvättvatten	2021 %	2025 %
Från sjö, å, källa eller hav	49 %	52 %
Från egen eller grannens brunn	36 %	34 %
Från vattenverkets eller vattenandelslagets nätverk	19 %	20 %
Någon annanstans ifrån	7 %	6 %

Figur 21. Avloppsvattenhantering i fritidsbostaden. Alla respondenter, n=1138

Det finns inte ett tydligt och heltäckande tillvägagångssätt för hanteringen av avloppsvattnet i huvudbyggnaden. En tredjedel (33 %) leder vattnet via en slambrunn till en renings- eller infiltrationsbädd, en tredjedel (30 %) kastar vattnet på gården eller i skogen. En del (16 %) leder vattnet till en gammal slambrunn och 12 procent till en sluten behållare som går att tömma. Avloppsnätet används endast av 5 procent.

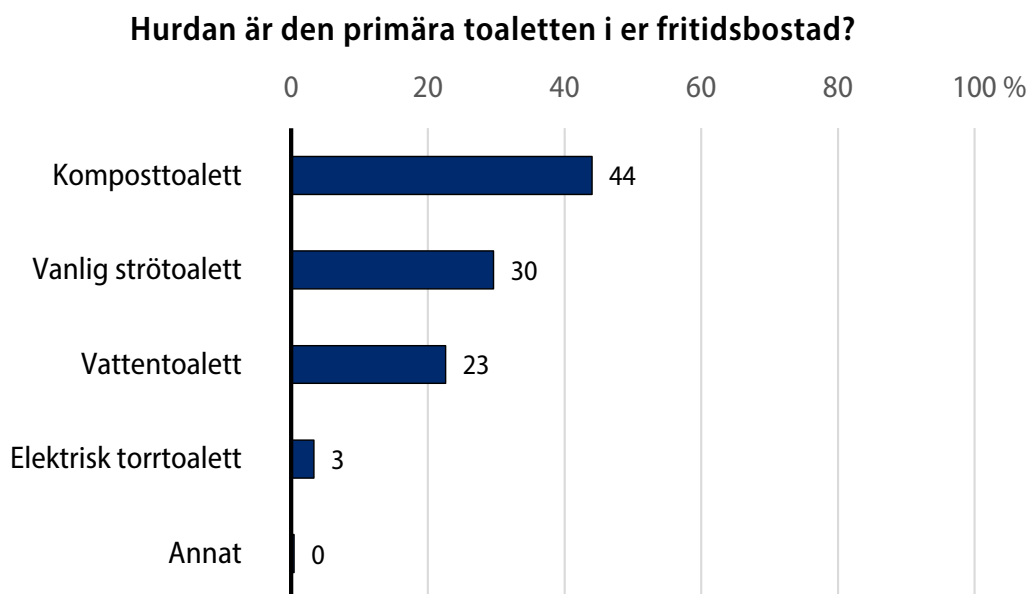
Tabell 10. Primär hanteringsmetod för avloppsvattnet från huvudbyggnaden 2021 och 2025 (%)

Primär hanteringsmetod för avloppsvattnet från huvudbyggnaden	2021	2025
Leds via en slambrunn till en rengörings-/infiltrationsbädd	31 %	33 %
Kastas/leds ut på gården eller i skogen	26 %	30 %
Leds till gammal slambrunn	15 %	16 %
Leds till sluten behållare som töms	13 %	12 %
Leds till kommunens avloppsnät	5 %	5 %

Ledning via en slambrunn till en rengörings-/infiltrationsbädd har nämnts lika ofta som tidigare. Det är något vanligare än tidigare att huvudbyggnadens avloppsvatten kastas eller leds ut på gården.

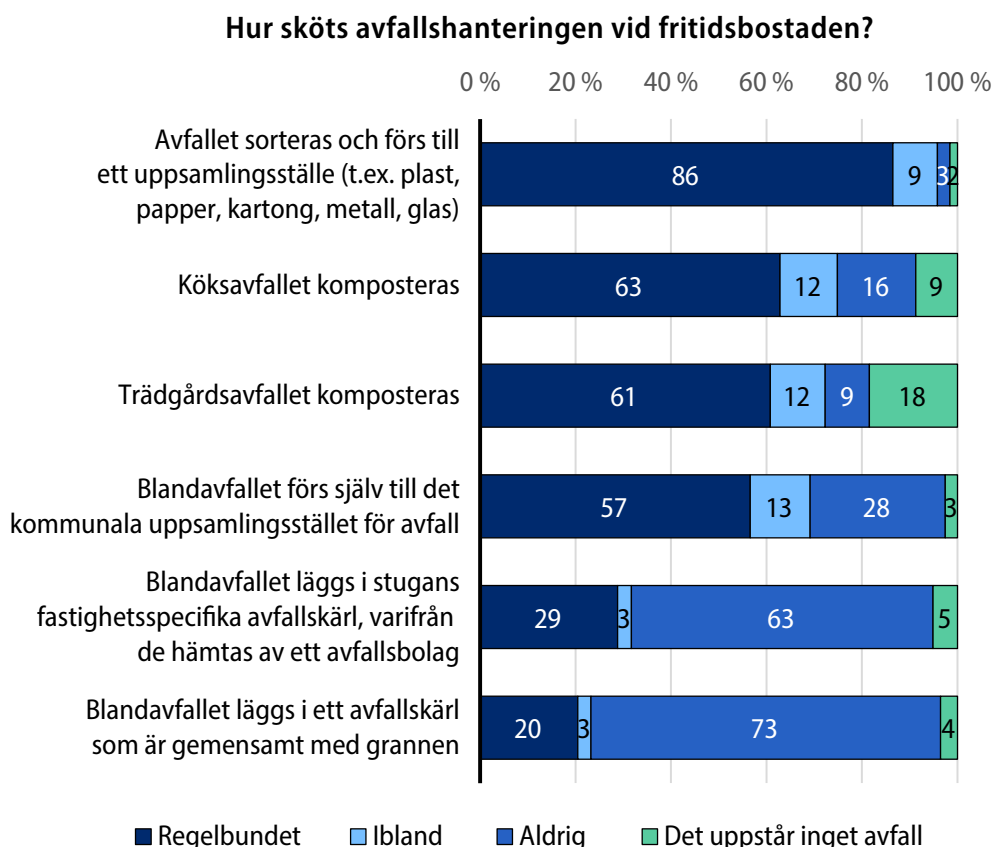
I fråga om avloppsvattnet från bastun eller tvättutrymmet är det vanligast (45 %) att det leds till marken eller till en dräneringskista. Denna andel var något mindre 2021 (42 %).

Det näst vanligaste sättet är att leda tvättvattnet via en slambrunn till en renings- eller infiltrationsbädd (36 %). År 2021 var denna andel 34 procent. 12 procent av ägarna till fritidsbostäder leder vattnet till en gammal slambrunn, andelen är densamma som tidigare. En mindre andel av ägarna till fritidsbostäder använder andra sätt (en sluten tank som töms, avloppsnätet). Endast två procent har varken bastu eller tvättutrymme överhuvudtaget.

Figur 22. Avfallshantering i fritidsbostaden, toalett. Alla respondenter, n=1138

I fritidsbostäderna finns i praktiken tre slags toaletter. Nästan hälften (44 %) har en komposttoalett, var tredje (30 %) en vanlig torrtoalett och var fjärde (23 %) en vattentoalett. Elektrisk torrtoalett är inte särskilt vanligt (3 %). I fråga om toaletterna har det inte skett några särskilt betydande förändringar jämfört med föregående undersökning. Andelen komposttoaletter var tidigare 41 procent, andelen har nu ökat något och andelen vanliga strötoaletter har minskat från 32 procent. Andelarna vattentoaletter och elektriska toaletter är ungefär oförändrade.

När det gäller fritidsbostadens avfallshantering är det vanligast att avfallet sorteras och förs till en uppsamlingsplats; så gör 86 procent regelbundet. Det är också vanligt att köksavfall och trädgårdsavfall komposteras samt att man själv för blandavfallet till en kommunal uppsamlingsplats. Största delen (73 %) använder aldrig ett gemensamt avfallskärl för blandavfall. För en femtedel (20 %) är det en regelbunden vana. En stor del (63 %) av ägarna till en fritidsbostad har inte heller som vana att sortera i ett eget kärl som töms av ett avfallsbolag. Detta används regelbundet av 29 procent.

Figur 23. Avfallshantering i fritidsbostaden. Alla respondenter, n=1138

Gemensamma avfallskärl används något oftare i Södra Savolax, Egentliga Tavastland och Satakunta än i Finland i genomsnitt, däremot används det knappt alls i fritidsbostäder till exempel i Södra Karelen och på Åland. Även i Österbotten och Kajanaland är det mer sällsynt än i resten av Finland. I allmänhet är det också mer sällsynt att använda gemensamma kärl i fritidsbostäder belägna på en ö än i andra fritidsbostäder.

Andra tillvägagångssätt nämndes i de öppna svaren och där framgår det tydligt att det vanligaste är att avfallet tas med hem eller till den stadigvarande bostaden.

I den föregående barometern från 2021 var andelen som regelbundet sorterar avfall och för det till insamlingspunkten samma, 86 procent. Regelbunden kompostering av trädgårdsavfall är något mindre (66 %) än tidigare, den regelbundna komposteringen av köksavfall har å andra sidan ökat något jämfört med tidigare (61 %). I fråga om blandavfall har inga stora förändringar skett. År 2021 förde 56 det

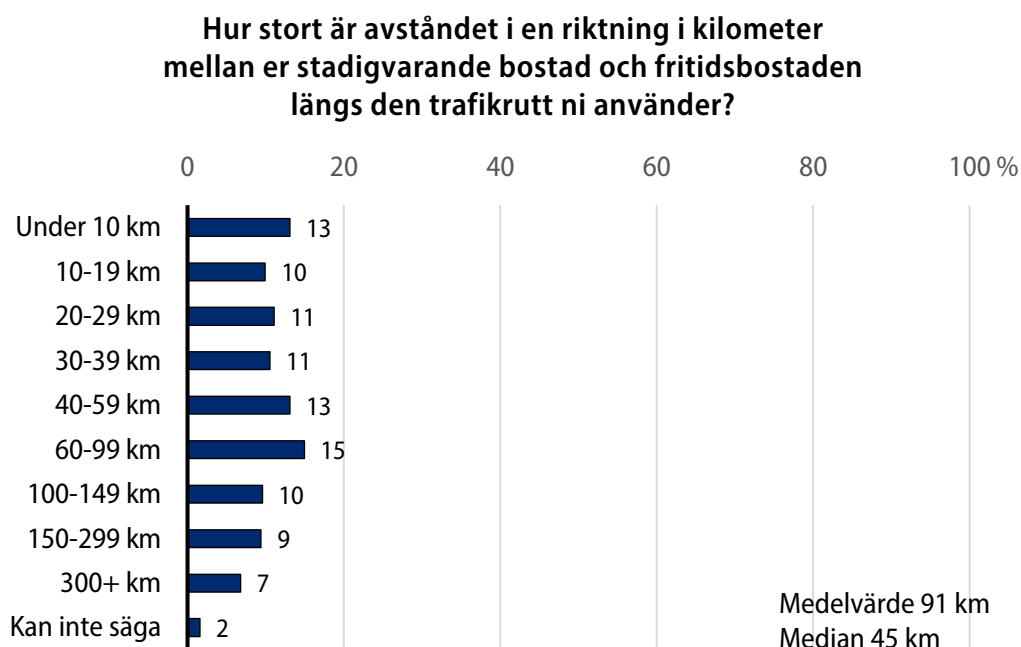
regelbundet själv till uppsamlingsplatsen, 28 procent sorterade det regelbundet i ett eget kärl och 22 procent förde regelbundet blandavfallet till ett gemensamt kärl, till exempel med en granne.

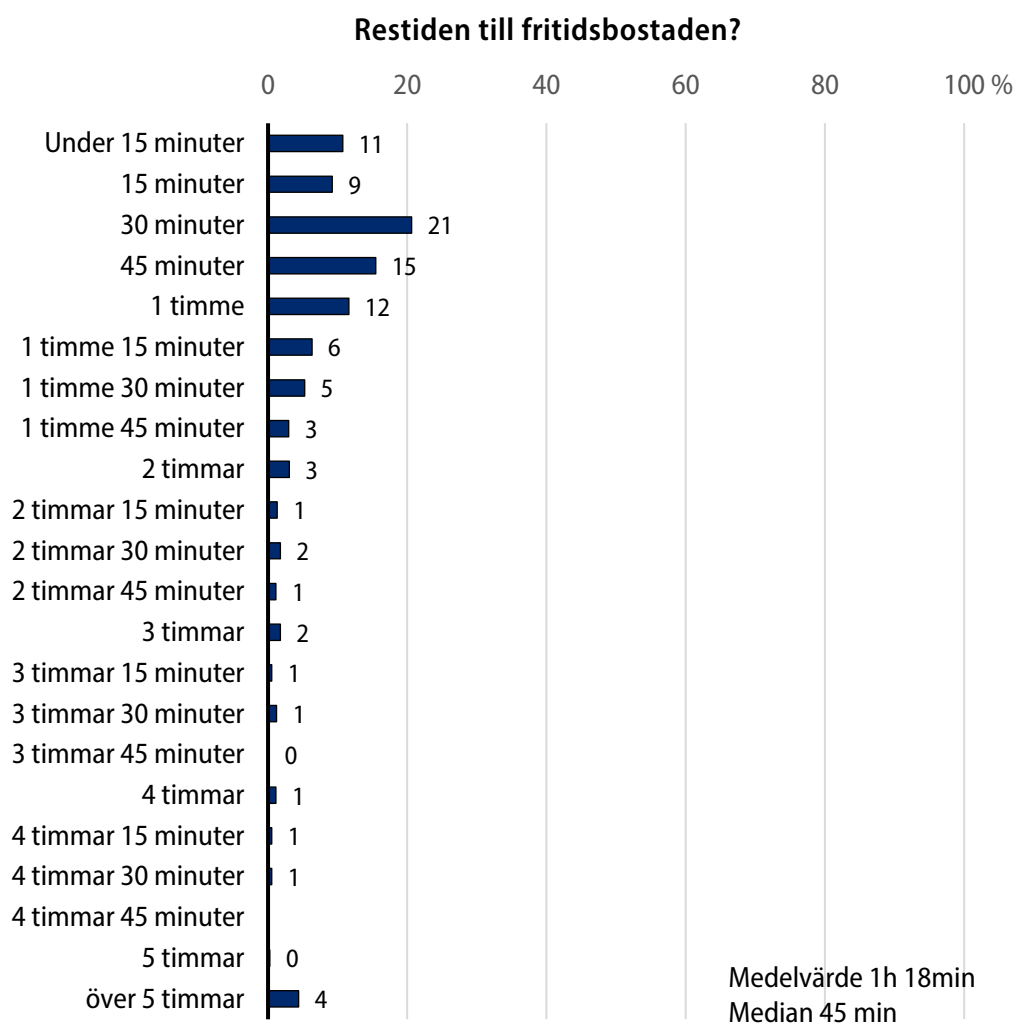
3.4 Fritidsbostädernas avstånd

3.4.1 Avstånd i kilometer

Fritidsbostaden ligger i genomsnitt 91 kilometer från den stadigvarande bostaden i en riktning. Medianen är 45 kilometer, vilket visar att största delen av stugorna ändå ligger på kortare avstånd. Medelvärde höjs kraftigt av de flera hundra kilometer långa resorna till fritidsbostäder, medan andelen fritidsbostäder på över 300 kilometers avstånd uppgår till 7 procent. När fritidsbostaden finns i samma kommun som den stadigvarande bostaden är avståndet i genomsnitt 21 kilometer (median 16), för fritidsbostäder i en annan kommun i genomsnitt 135 kilometer (median 80).

Figur 24. Fritidsbostadens läge. Alla respondenter, n=1138

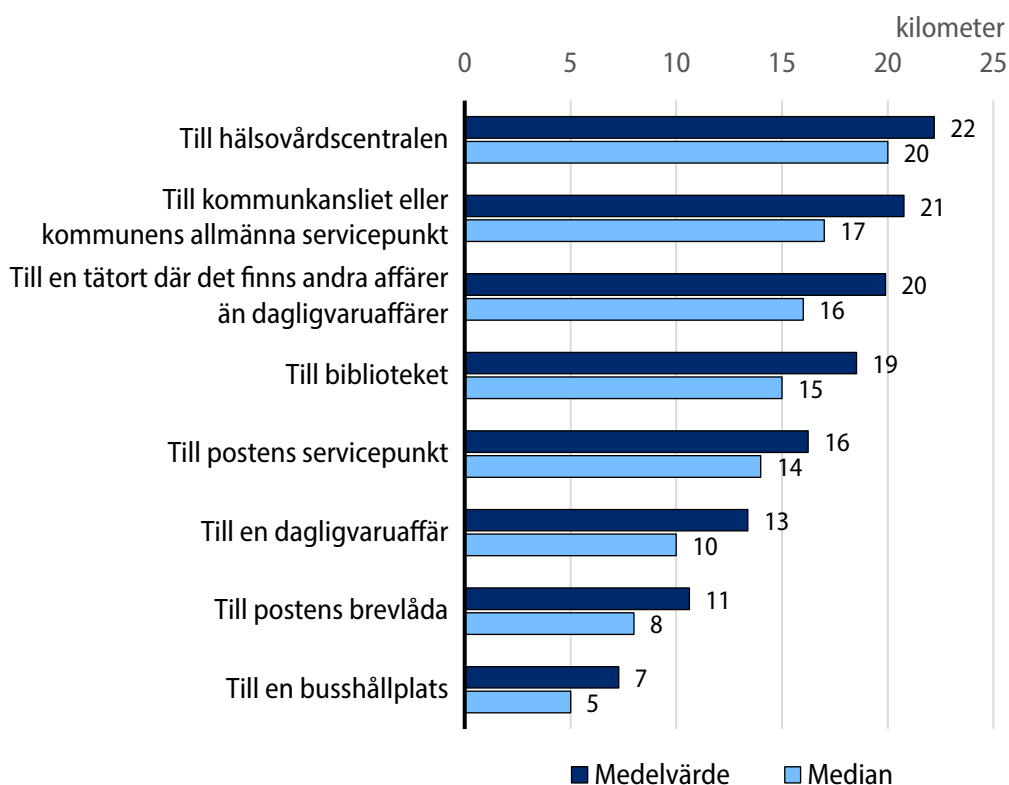

I barometern 2021 var det genomsnittliga avståndet 108 kilometer, medan medianen var 50 kilometer.

Respondenterna tillfrågades också om avståndet mellan olika tjänster och fritidsbostaden. Om dessa kan man konstatera att det i genomsnitt är cirka 7–22 kilometer till tjänsterna. Närmast finns en busshållplats och längst bort måste man åka när man ska till hälsovårdscentralen.

Avstånden till olika objekt är längst när fritidsbostaden ligger i Lappland, Kajanaland, Norra Karelen och Norra Österbotten.

Figur 25. Avstånden från fritidsbostaden till olika tjänster. Alla respondenter, n=1138

Avstånden är i genomsnitt något längre än i den föregående undersökningen.

Tabell 11. Avstånd till närmaste tjänster 2021 och 2025

Objekt	Medelvärde 2021, km	Medelvärde 2025, km	Median 2021, km	Median 2025, km
Hälsovårdscentralen	21	22	18	20
Kommunkansliet eller kommunens serviceställe	21	21	18	17
En tätort, där det även finns andra butiker	19	20	16	16
Biblioteket	18	19	15	15
Postens serviceställe	16	16	15	14

Objekt	Medelvärde 2021, km	Medelvärde 2025, km	Median 2021, km	Median 2025, km
Dagligvaruhandel	13	13	12	10
Postens brevlåda	11	11	8	8
Busshållplats	9	7	5	5

3.4.2 Avstånd i minuter

Det tar i genomsnitt cirka 78 minuter att åka till fritidsbostaden (i en riktning, utan att stanna, eventuell båtresa medräknad) och medianvärdet är 45 minuter. I den här barometern är andelen fritidsbostäder som ligger 45 minuter–1 timme bort lite större, medan andelen fritidsbostäder som ligger något längre bort är aningen mer sällsynta.

Tabell 12. Tid till fritidsbostaden i en riktning, utan att stanna, med beaktande av en eventuell båtresa, 2021 ja 2025 (%)

Tid	2021	2025
15 min eller mindre	19 %	20 %
30 min	19 %	21 %
45 min	13 %	15 %
1 h	9 %	12 %
1 h 15 min–1 h 30 min	13 %	11 %
1 h 45 min–2 h 45 min	14 %	10 %
3 h eller mer	14 %	9 %

De längsta resorna till sina fritidsbostäder har de som bor i Lappland och Egentliga Tavastland, i genomsnitt över 120 minuter. Även fritidsbostadsresorna för dem som bor i Nyland, Egentliga Finland och Mellersta och Norra Österbotten är i genomsnitt relativt långa (cirka 90 minuter eller mer).

3.5 Användningen av fritidsbostäder

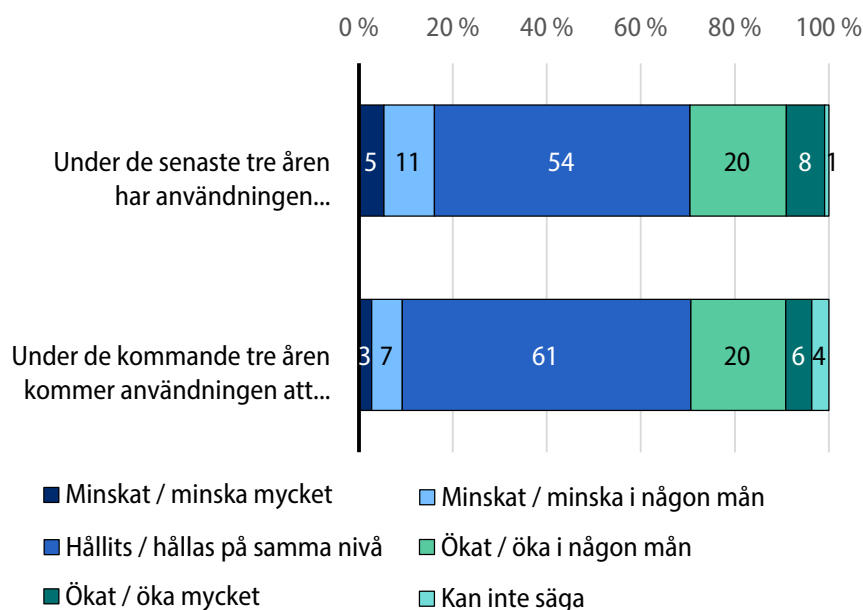
3.5.1 Förändringar i användningen som skett eller kommer att ske

Ungefär hälften (54 %) av ägarna till fritidsbostäder berättar att användningen av den har förblivit oförändrad under de senaste tre åren (jämfört med de föregående åren). För många har användningen dock snarare ökat (28 %) än minskat (16 %). I den föregående undersökningen var andelarna följande: oförändrad 44 procent, ökat 44 procent och minskat 11 procent.

Användningen har ökat särskilt i fritidsbostäder som lämpar sig för åretruntbruk (33 %) eller för vår-, sommar- och höstbruk (31 %). Ägare till fritidsbostäder som endast lämpar sig för sommarbruk bedömer oftare att användningen har minskat (26 % vs. har ökat 16 %). I alla dessa olika typer av fritidsbostäder är det dock vanligast att användningen har förblivit oförändrad.

Uppskattningen för de följande tre åren är likartad: för 61 procent förblir den oförändrad, för 26 procent ökar den och för 10 procent minskar den. I den föregående barometern bedömde 28 procent att användningen kommer att öka och 10 procent att den kommer att minska samt 57 procent att användningen kommer att förbli oförändrad. Siffrorna är alltså mycket likartade med resultaten från den senaste enkäten när man granskar hur användningen har utvecklats under de senaste tre åren.

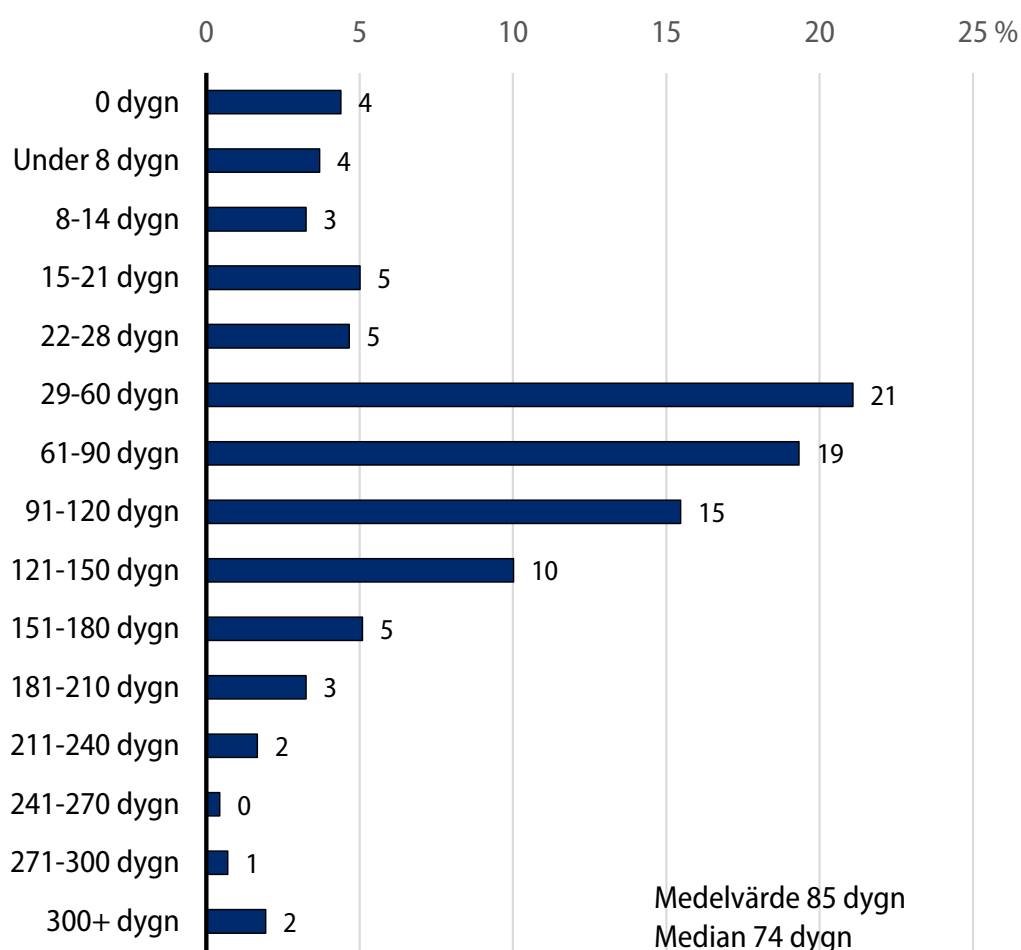
Figur 26. Ändringar i användningen av fritidsbostaden. Alla respondenter, n=1138

3.5.2 Användning i dygn

År 2024 användes fritidsbostäderna i genomsnitt i 85 dygn. Mediantalet är 74 dygn, vilket visar att en del av ägarna till en fritidsbostad tillbringar hundratals dygn om året i sin fritidsbostad. 13 procent av alla ägare till fritidsbostäder som svarade tillbringade över 150 dygn i sin fritidsbostad 2024.

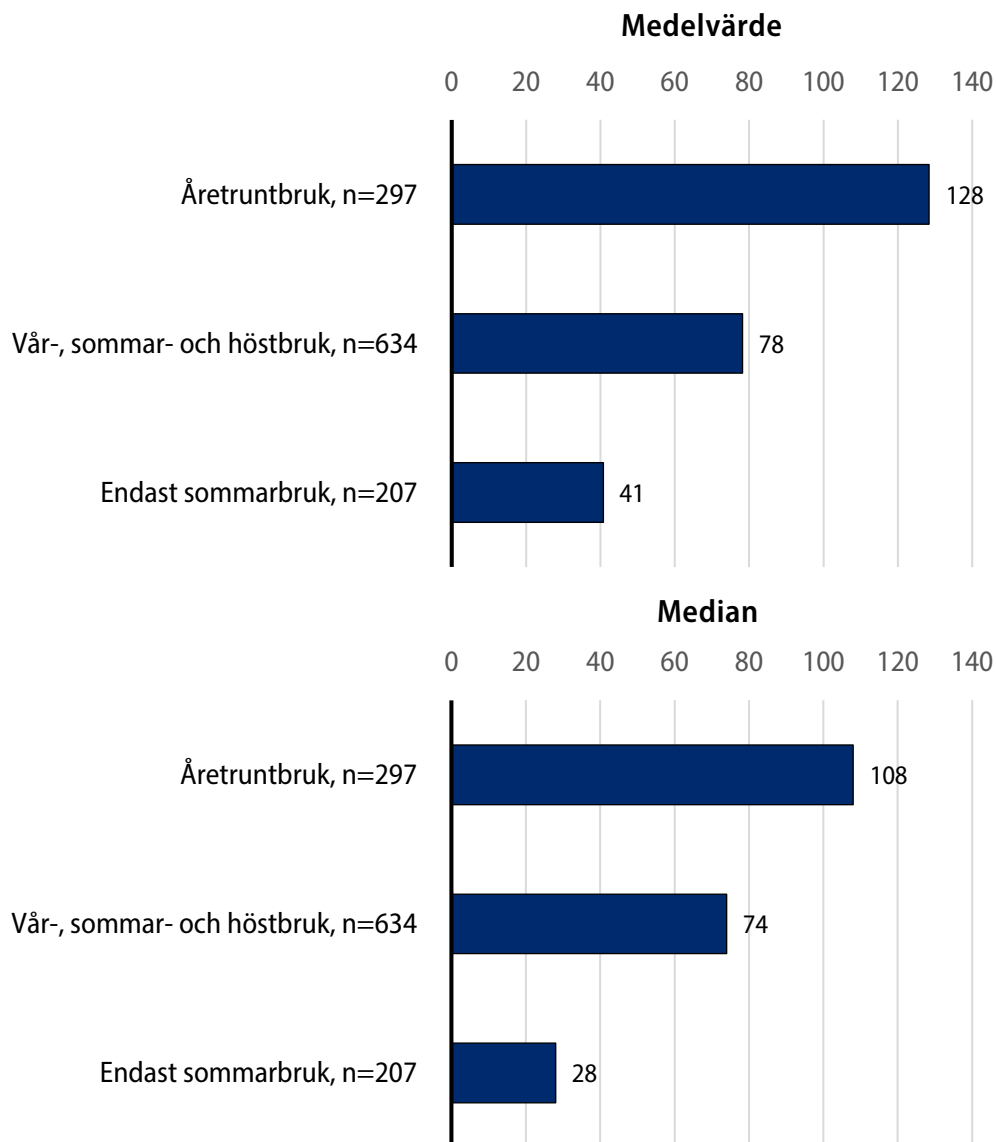
Figur 27. Användningsdygn för fritidsbostaden 2024. Alla respondenter, n=1138

För pensionärer som äger en fritidsbostad är det genomsnittliga antalet dygn som tillbringas i fritidsbostaden störst, 94 dygn, för sysselsatta 71 dygn och för företagare 69 dygn.

I fritidsbostäder som lämpar sig för användning dygnet runt är antalet användningsdygn i genomsnitt 128,4 (median 108), i fritidsbostäder som lämpar sig för användning mellan våren och hösten i genomsnitt 78 dygn (median 74) och i fritidsbostäder som lämpar sig endast för sommarbruk 40,8 dygn (median 28 dygn).

Figur 28. Användningsdygn för fritidsbostaden 2024 enligt lämplighet. n=alla respondenter

Säsongen för fritidsboende kom igång i april och var som livligast i juni-augusti, då den genomsnittliga vistelsen i fritidsbostaden var ett par veckor och i juli till och med något längre. Ännu i oktober har man i genomsnitt tillbringat cirka 6 dygn i fritidsbostaden. Mellan november och mars är mediantalet 0 dygn, vilket innebär att minst hälften av ägarna till fritidsbostäder inte alls använder sin fritidsbostad under perioden i fråga (medeltalet under dessa tider är 2–3 dygn).

Tabell 13. Användning av fritidsbostad 2024

Månad	Användes inte/ inget svar (%)	Medelvärde, dygn	Median, dygn
Januari	74 %	2,3	0
Februari	73 %	2,4	0
Mars	63 %	3,5	0
April	45 %	5,2	3
Maj	18 %	9,1	7
Juni	7 %	14,4	14
Juli	7 %	17,3	18
Augusti	9 %	13,9	12
September	16 %	9,6	8
Oktober	39 %	5,7	4
November	67 %	3,0	0
December	71 %	2,8	0
År 2024 totalt	4 %	84,5	74

I barometern 2021 var antalet dygn som tillbringades i fritidsbostaden större, 103 dygn, dessförinnan (2016) var antalet 79 dygn. Antalet dygn som tillbringas i fritidsbostaden har alltså minskat jämfört med nivån under coronaåren, men är något högre än dessförinnan. I årsjämförelsen av dygn som tillbringas i fritidsbostaden är det utöver coronan och begränsningarna av utlandsturismen också bra att beakta att väderförändringarna kan ha en egen inverkan på den tid som tillbringas i fritidsbostaden, särskilt på våren och hösten.

Tabell 14. Användning av fritidsbostaden 2020 och 2024

Månad	Medelvärde 2020, dygn	Medelvärde 2024, dygn	Förändring, dygn
Januari	2,8	2,3	-0,5
Februari	2,9	2,4	-0,5
Mars	4,9	3,5	-1,4
April	7,6	5,2	-2,4
Maj	10,8	9,1	-1,7
Juni	15,6	14,4	-1,2
Juli	18,8	17,3	-1,5
Augusti	15,0	13,9	-1,1
September	10,4	9,6	-0,8
Oktober	6,9	5,7	-1,2
November	4,1	3,0	-1,1
December	3,9	2,8	-1,1
Hela året	103,5	84,5	-19,0

De dygn som tillbringas i fritidsbostaden har minskat ganska jämnt året runt, i genomsnitt med cirka 1–2 dygn i månaden. Antalet dygn har minskat särskilt i fråga om fritidsbostäder som lämpar sig för åretruntbruk hos motsvarande personer (150 dygn -> 128 dygn), något mindre hos respondenterna med fritidsbostäder som lämpar sig för användning mellan vår och höst (90 dygn -> 78 dygn) och minst hos respondenterna med fritidsbostäder som lämpar sig endast för sommarbruk (46 dygn -> 41 dygn).

Under det senaste året har man besökt fritidsbostaden kortvarigt, utan övernattnings, i genomsnitt 16 gånger, medan medianen var 6 gånger. I föregående barometer var antalet kortvariga besök något fler, i genomsnitt 19 besök, medan medianen även då var mindre, 5 besök.

3.5.3 Fritidsbostadens användare

Fritidsbostäderna används alltså i stor utsträckning utöver den egna användningen. Särskilt ofta har man gjort kortvariga besök i fritidsbostaden om den finns i samma kommun där man bor stadigvarande; då har antalet besök i genomsnitt varit över 21 gånger. Att man kommer ända fram med bil ökar antalet besök (17 gånger) jämfört med om man inte kommer nära med bil (10 gånger). Fritidsbostäderna som ligger på en ö har inte besökts lika ofta (12 gånger) som fritidsbostäderna som ligger vid en strand eller på torra land (17 gånger). Möjligheten att använda fritidsbostad året runt ökar också dess popularitet (18 gånger), jämfört med till exempel fritidsbostäder som enbart är avsedda för sommarbruk (12 gånger).

År 2024 övernattade i genomsnitt 9 personer i en fritidsbostad, medan medianen var 6 personer. Tidigare (2021) var medeltalet 10 personer, så det har inte skett någon betydande förändring i antalet övernattande personer. Det vanligaste är att 1–4 personer (31 %) har övernattat i fritidsbostäderna, men nästan lika ofta har 5–9 personer (28 %) eller 10–19 personer (25 %) övernattat.

Antalet övernattande var över 11 då fritidsbostaden är vinterbonad. I fritidsbostäder avsedda för sommarbruk övernattade i genomsnitt cirka 5 personer.

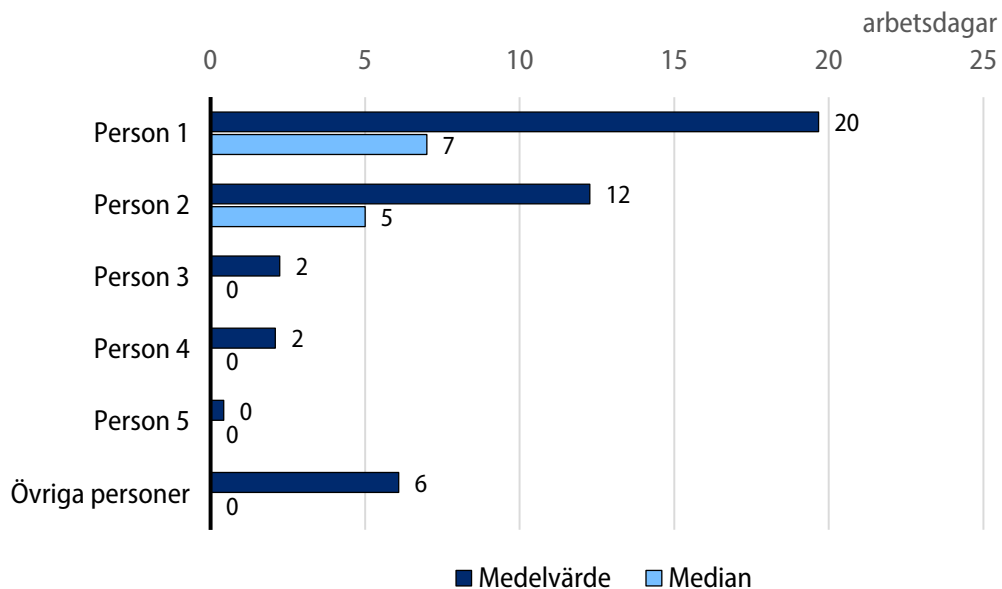
I genomsnitt finns det 4 återkommande användare (4,7 år 2021), ganska jämnt även granskat i fråga om olika typer av fritidsbostäder och användargrupper. Antalet återkommande användare har hållits på samma nivå som i föregående barometer.

3.6 Fritidsbostad och arbete

3.6.1 Arbete från fritidsbostaden

År 2024 var 20 procent av fritidsbostäderna en plats från vilken man tog sig till arbetet. I denna andel har distansarbetare inte beaktats. Andelen är något mindre än 2021 (22 %). När fritidsbostaden ligger i samma kommun som den stadigvarande bostaden är det vanligare att arbeta (26 %) jämfört med om man bor någon annanstans än i den kommun där fritidsbostaden ligger (17 %).

Figur 29. Antalet arbetsdagar per person. Någon av medlemmarna i hushållet har arbetat från fritidsbostaden inom ett år, n=231

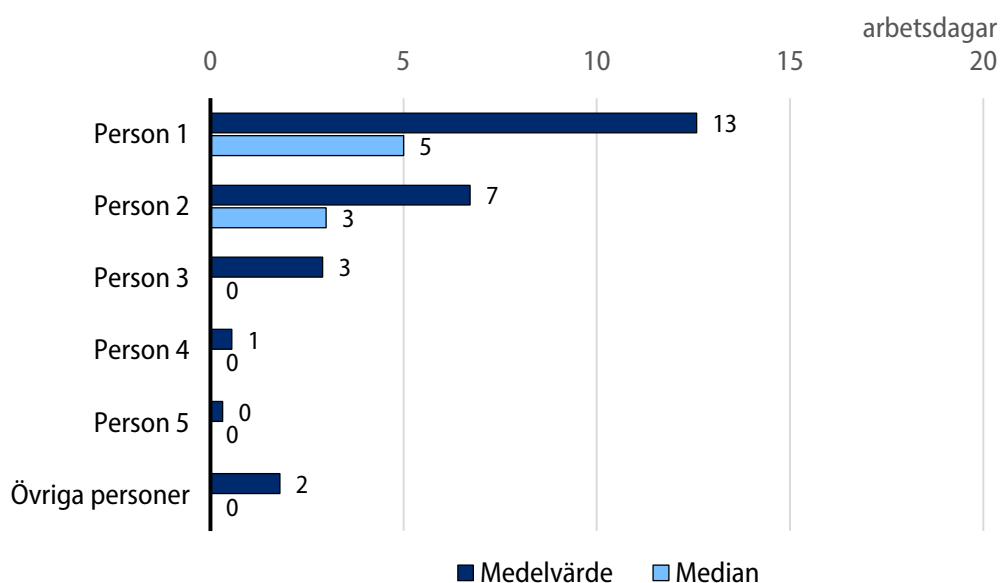

När fritidsbostaden ligger i den kommun där den stadigvarande bostaden finns, har person 1 arbetat i genomsnitt 28 dygn från fritidsbostaden.

3.6.2 Distansarbete

29 procent av respondenterna uppger att de har utfört distansarbete i fritidsbostaden 2024. Oftast har detta gjorts av personer som bor stadigvarande i Nyland, Egentliga Finland och Kymmenedalen, samt något oftare av dem som har en stadigvarande bostad någon annanstans (31 %) jämfört med dem som har en fritidsbostad i samma kommun som den stadigvarande bostaden (27 %). Distansarbete i en fritidsbostad låg procentuellt på samma nivå även 2021 (28 %).

Figur 30. Antalet distansarbetsdagar per person. Någon av medlemmarna i hushållet har arbetat på distans i fritidsbostaden inom ett år, n=333

Av de förvärvsarbetande respondenterna arbetar 27 procent själva på distans i sin fritidsbostad, 2021 var andelen 25 procent. 26 procent av dem arbetar inte på distans från fritidsbostaden, även om det vore möjligt. Av företagarna arbetar 26 procent på distans från fritidsbostaden, så denna andel ligger på samma nivå som för förvärvsarbetande.

Distansarbete upplevs som intressant även i fortsättningen. 49 procent av de som arbetar på distans skulle vilja arbeta mer på distans från fritidsbostaden, 26 procent eventuellt och endast 20 procent är inte intresserade av att öka mängden distansarbete som utförs från fritidsbostaden.

Av de ägarna till fritidsbostäder som är sysselsatta och som för närvarande inte arbetar på distans skulle 23 procent vilja arbeta på distans från fritidsbostaden, 26 procent eventuellt. 44 procent av dem är dock inte intresserade av saken.

12 procent (tidigare 16 %) av respondenterna berättar att de inte arbetar på distans från fritidsbostaden även om de eventuellt skulle kunna. Av dem som eventuellt skulle kunna arbeta på distans är 26 procent intresserade av distansarbete i en fritidsbostad och 43 procent skulle eventuellt vara intresserade av det. I den här gruppen är man dock mer sällan intresserad av att arbeta på distans i en

fritidsbostad än 2021, då 31 procent var villiga att arbeta på distans från en fritidsbostad. Nu råder större osäkerhet i frågan, eftersom 38 procent sade sig eventuellt vara villiga att göra det 2021.

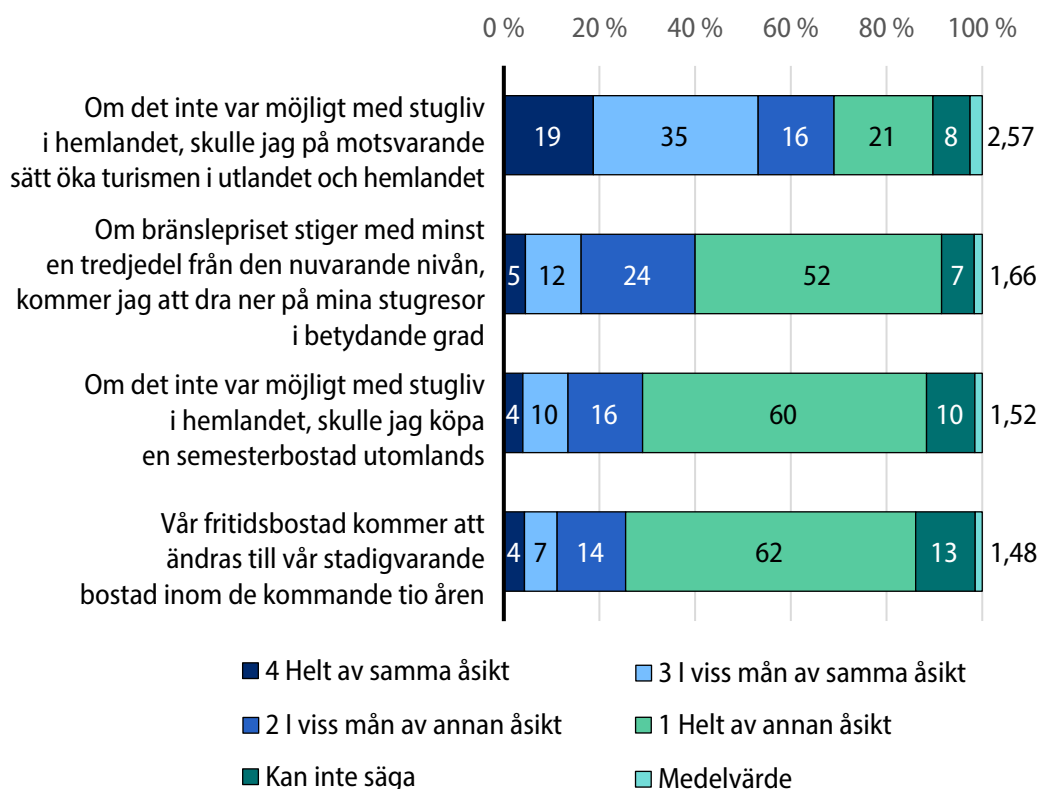
Distansarbete är inte möjligt för alla. 46 procent av de förvärvsarbetande uppger att de inte kan arbeta på distans. Storleken på denna grupp har ökat något, eftersom andelen 2021 var 41 procent.

53 procent av ägarna till en fritidsbostad uppger att de inte är i arbetslivet, så arbete från fritidsbostaden berör dem inte i stor utsträckning. Denna andel har ökat något, eftersom andelen 2021 var 51 procent.

3.7 Påståenden om fritidsbostäder

Respondenterna ombads ta ställning till några påståenden om fritidsboende. Skalan var 1–4, där 1=helt av annan åsikt och 4=helt av samma åsikt.

Figur 31. Påståenden om stugliv. Alla respondenter, n=1138

Om fritidsboende inte skulle vara möjligt i Finland skulle 54 procent öka på sin övriga turism (utrikes och inrikes turism). 37 procent skulle inte göra detta. Den övriga turismen skulle med störst säkerhet öka bland stadsborna, inte lika säkert bland dem som bor på landsbygden, även om majoriteten av dem också skulle kunna göra så. Förra gången ansåg 60 procent att de kanske kunde öka den övriga turismen, så den andelen är nu betydligt mindre.

Däremot skulle anskaffning av en fritidsbostad i utlandet inte vara ett lika intressant tillvägagångssätt, om det inte var möjligt med fritidsboende i Finland. 76 procent skulle inte göra så. För 14 procent skulle detta dock kunna vara ett alternativ. Ju större månadsinkomster man har, desto oftare skulle man fundera på detta. År 2021 övervägde 13 procent eventuellt att skaffa en fritidsbostad utomlands, så det har inte skett någon särskilt stor förändring i denna attityd.

En betydande ökning av bränslepriset (en tredjedel) skulle inte heller få resorna till fritidsbostaden att minska. 76 procent av ägarna till fritidsbostäder skulle fortsätta att bo där som förut, eller åtminstone skulle boendet inte minska nämnvärt. Månadsinkomsterna påverkar detta i viss mån, men majoriteten av de hushåll som har de lägsta inkomsterna skulle inte minska fritidsboendet särskilt mycket. En femtedel av de ägare till fritidsbostäder som bor i hushåll som tjänar mindre än 2 500 och 2 500–5 000 euro i månaden skulle dock dra ner på antalet besök i fritidsbostaden. 17 procent skulle dra ner på stugresorna betydligt, tidigare var denna andel 20 procent.

Var tionde respondent (11 %) funderar på att omvandla fritidsbostaden till stadigvarande bostad under de kommande tio åren. Andelen är endast något mindre än i föregående barometer (13 %). Även om detta är en ganska liten andel procentuellt, motsvarar den i förhållande till hela antalet fritidsbostäder cirka 50 000 fritidsbostäder.

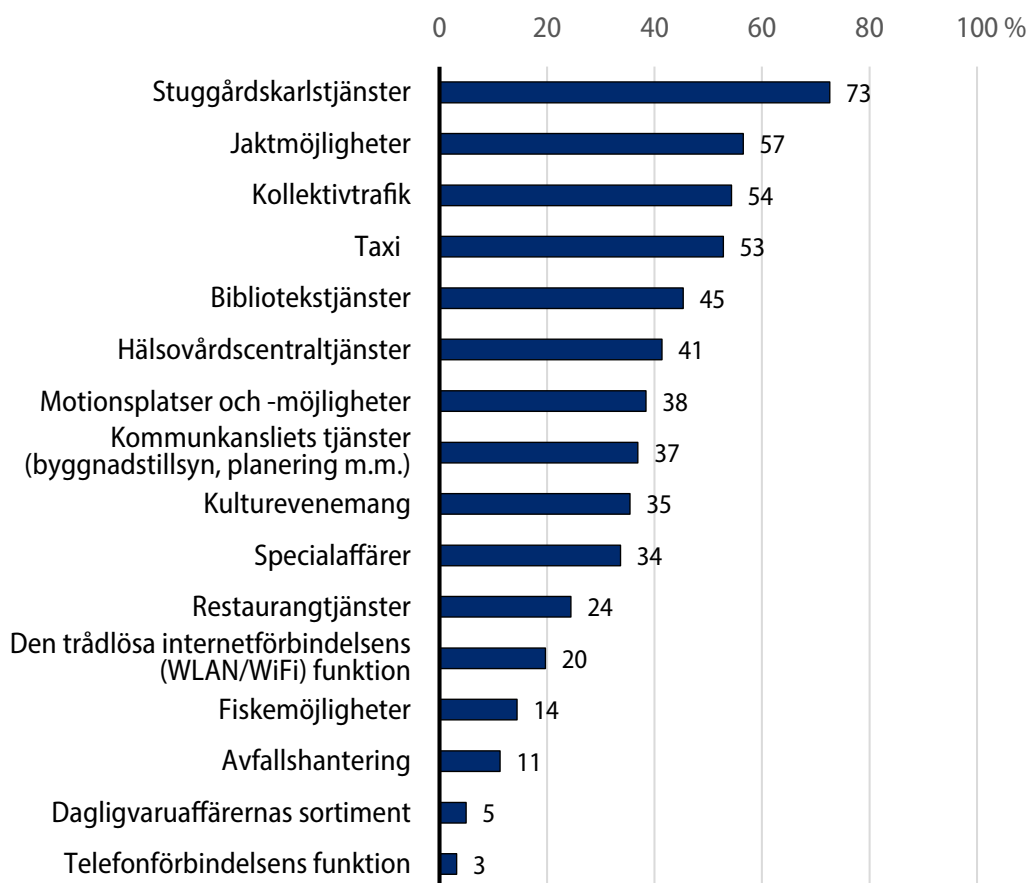
3.8 Tjänster i fritidsbostadskommunen eller närområdet

3.8.1 Nöjdhet med tjänsterna

Respondenterna ombads berätta om sin nöjdhet med olika tjänster som det är möjligt att få från fritidsbostadskommunen eller dess närområde. Skalan var 1–5, där 1=mycket missnöjd och 5=mycket nöjd. Dessutom var det möjligt att välja alternativet tjänsten inte tillgänglig/har inte använts/gäller inte vårt hushåll.

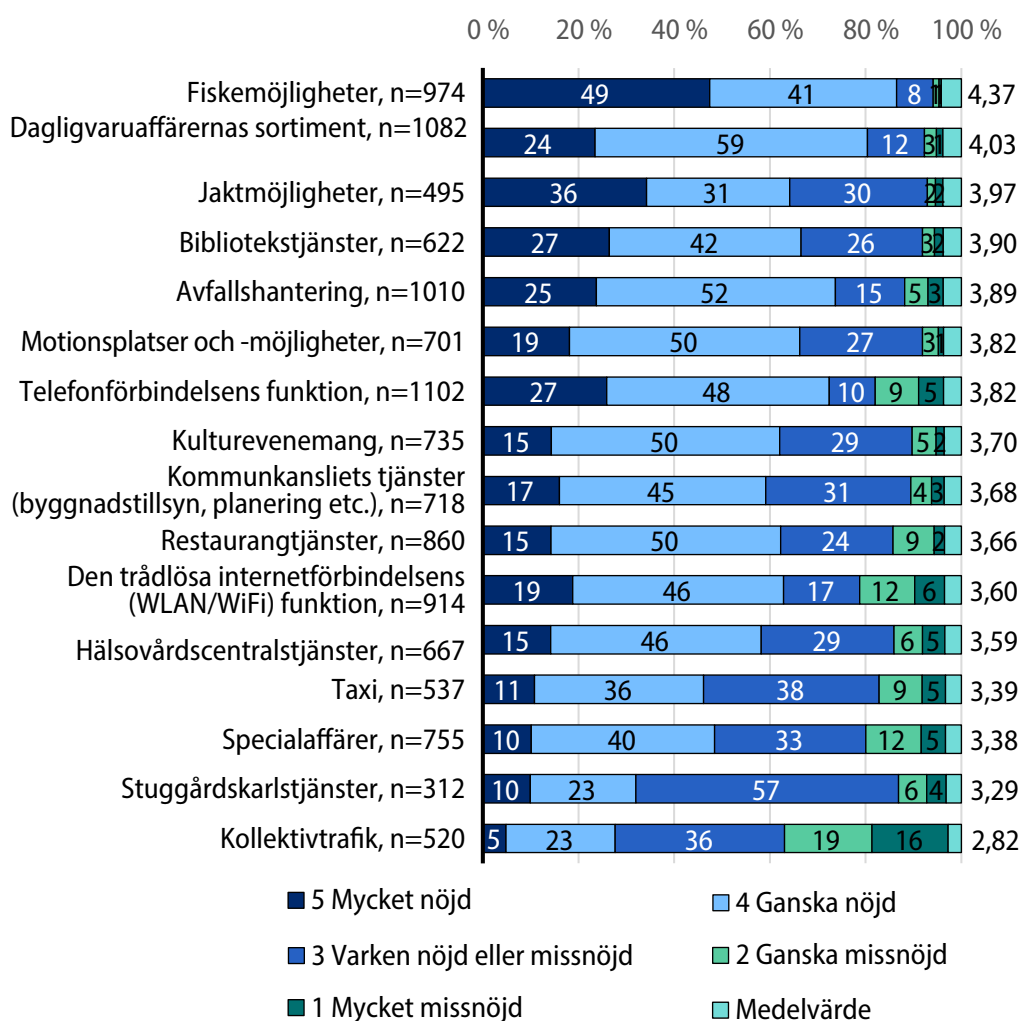
Alla saker som efterfrågats behöver dock inte fritidsbostadens ägare eller så är de inte tillgängliga eller gäller inte hushållet. De högsta procentandelarna i dessa frågor hänför sig till stugårdskarlstjänster, vilket 73 procent inte har använt eller så har det inte varit tillgängligt. Över hälften jagar inte och använder inte heller taxi eller kollektivtrafik. Telefonförbindelserna och dagligvarubutikernas sortiment är å andra sidan bekanta för nästan alla/används av nästan alla, och de uppskattas också.

Figur 32. Tjänster som inte är tillgängliga / inte har använts / inte gäller hushållet, de senaste 12 månaderna. Alla respondenter, n=1138

De som äger en fritidsbostad är mycket nöjda med närområdets tjänster. De ger särskilt positiva bedömningar av fiske- och jaktmöjligheterna samt dagligvaruaffärernas sortiment. Kritiken gäller främst kollektivtrafiken.

Figur 33. Nöjdhet med tjänsterna under de senaste 12 månader. n=tjänsten är tillgänglig / har använts

Nedan granskas i fråga om utsocknes personer medelvärde och den andel som nämner att tjänsten inte är tillgänglig, inte har använts eller inte gäller deras hushåll. Utifrån denna procentandel torde man kunna säga att fritidsinvånare från andra orter främst använder de tjänster som gäller deras fritidsbostad eller deras liv i fritidsbostaden. Dessa är bland annat dagligvarubutiker, telefonförbindelse, avfallshantering, fiske och trådlöst internet. Det är mer sällsynt att de använder stugårdskarlstjänster, jagar, använder kollektivtrafik, taxi, bibliotek eller hälsovårdscentraltjänster. För alla dessa är andelen dock mindre än i den tidigare barometern.

Tabell 15. Nöjdhet med tjänsterna 2021 och 2025

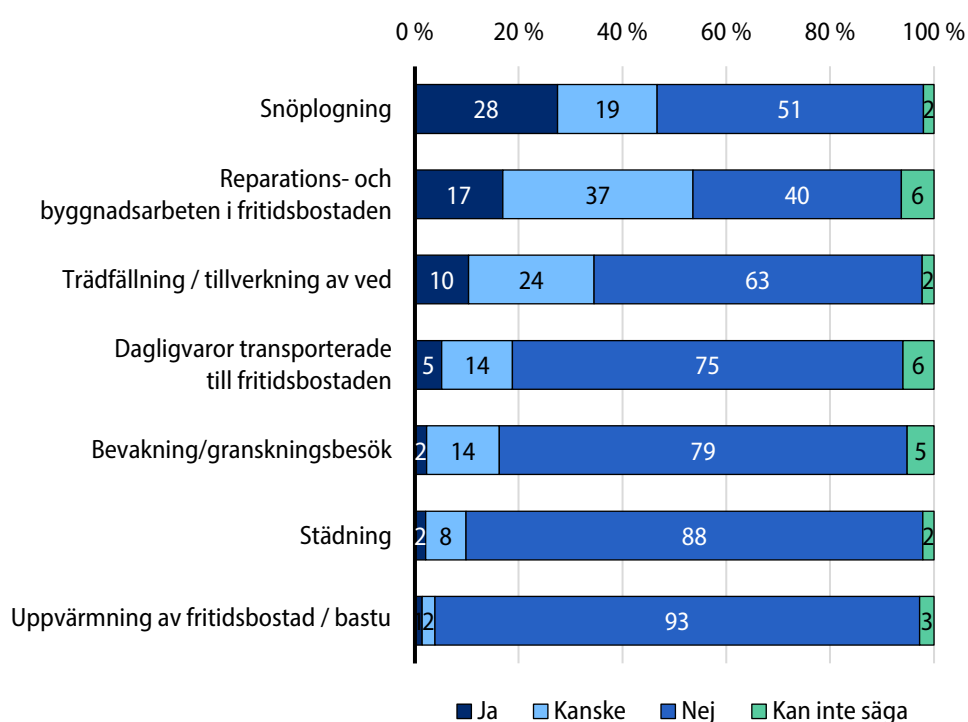
Tjänst	Nöjdhet 2021, medeltal 1–5	Nöjdhet 2025, medeltal 1–5	Inte tillgänglig/har inte använts/gäller inte hushållet 2025 (%)
Fiskemöjligheter	4,34	4,37	15 %
Dagligvarubutikernas sortiment	4,07	4,01	5 %
Jaktmöjligheter	3,97	3,93	62 %
Avfallshantering	3,86	3,90	12 %
Bibliotekstjänster	3,95	3,82	57 %
Motionsplatser och -möjligheter	3,81	3,82	44 %
Telefonförbindelsens funktion	3,97	3,81	4 %
Kommunkansliets tjänster	3,77	3,76	41 %
Kulturevenemang	3,60	3,71	40 %
Restaurangtjänster	3,65	3,68	27 %
Den trådlösa internet- förbindelsens (WLAN/WIFI) funktion	3,77	3,62	22 %
Hälsocentralstjänster	3,78	3,55	55 %
Taxi	3,42	3,46	59 %
Specialaffärer	3,50	3,41	39 %
Stugårdskarlstjänster	3,32	3,39	75 %
Kollektivtrafik	2,72	2,93	60 %

Jämfört med tidigare kan man allmänt säga att fritidsinvånarna från andra orter är lika nöjda som tidigare. Det finns dock några saker där nöjdheten har minskat något. Dessa är telefonförbindelsens och den trådlösa förbindelsens funktion, hälsocentralstjänsterna och specialaffärerna. För kollektivtrafikens del har nöjdheten ökat något, likaså nöjdheten med kulturevenemangen.

3.8.2 Intresse för att använda tjänster

Intresset för att använda tjänster i en fritidsbostad gäller oftast reparations- och byggarbeten samt snöplogning.

Figur 34. Intresse för att använda tjänster i närområdet under de följande 12 månaderna, n=1138

Nedan granskas de utsocknes personernas svar 2021 och 2025 genom att räkna ihop ja- och kanske-svaren. Potentialen hos olika tjänster har i regel minskat jämfört med föregående barometer, med undantag av bevakning/granskningsbesök eller städning. De mest potentiella tjänsterna som skaffas från närområdet under följande år för utsocknes personer är reparations- och byggnadsarbeten, snöplogning samt trädfällning/tillverkning av ved. Av framtidens servicebehov kan snöplogning (28 %), reparations- och byggarbeten i fritidsbostäder (17 %) och fällning av träd/tillverkning av ved (10 %) anses vara de mest potentiella (på basis av ja-svaren).

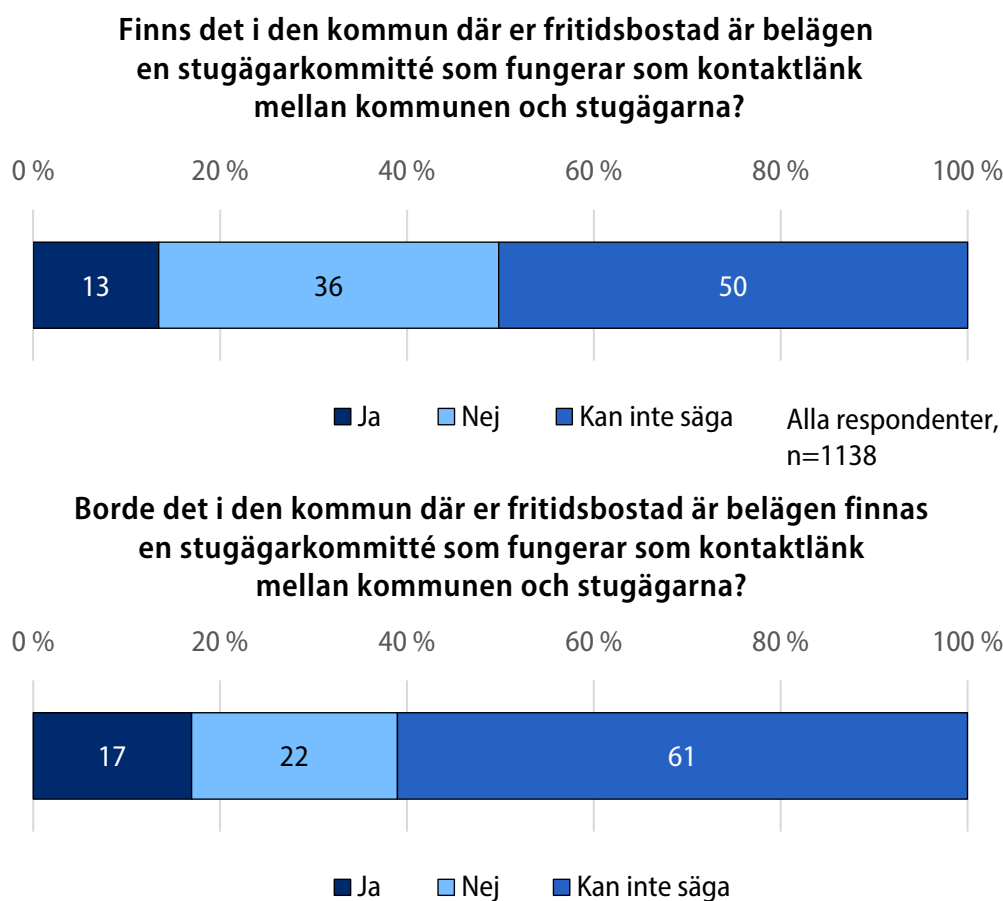
Tabell 16. Intresse för att använda olika tjänster i fritidsbostaden 2021 och 2025

Tjänst	Ja och kanske-svar 2021, %	Ja och kanske-svar 2025, %
Reparations- och byggnadsarbeten	62 %	59 %
Snöplogning	55 %	52 %
Trädfällning/tillverkning av ved	43 %	37 %
Dagligvaror transporterade	25 %	20 %
Bevakning/granskningsbesök	20 %	19 %
Städning	6 %	9 %
Uppvärmning av fritidsbostaden/ bastun	2 %	3 %

3.9 Fritidsbostadsgemenskapen och kommunen

Endast 13 procent av respondenterna uppger att det i den kommun där fritidsbostaden är belägen finns en stugägarkommitté som kan fungera som kontaktlänk mellan kommunen och fritidsbostadsägarna. En tredjedel av ägarna till fritidsbostäder berättar att det inte finns något sådant, hälften av respondenterna känner inte till saken. I detta avseende kan man säga att fritidsbostadsägarnas medvetenhet om saken inte har förändrats sedan tidigare, då också 13 procent kände till kommittén, 38 procent sade att det inte fanns någon sådan och 49 procent inte kunde svara.

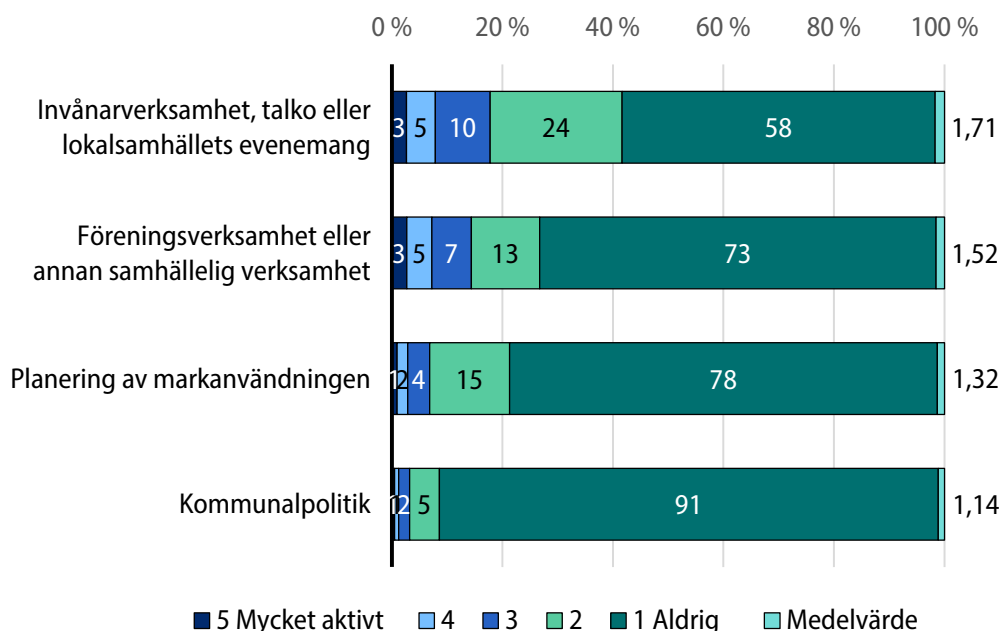
Endast en knapp femtedel (17 %) av dem som vet att det inte finns någon kommitté eller inte känner till något om hela saken skulle vara intresserade av kommittén, en dryg femtedel (22 %) är inte intresserade av saken och sex av tio (61 %) kan inte ta ställning heller till denna fråga. Kanske de inte känner till vad stugägarkommittén överhuvudtaget innebär, varvid ytterligare information om frågan kan definieras som en fortsatt utmaning.

Figur 35. Fritidsbostad och Stugägarkommitté

I kommunen där fritidsbostaden är belägen finns ingen stugägarkommitté eller respondenten vet inte om en sådan finns, n=985

De utsocknes hade något större intresse för frågan (20 %) än ortsborna (12 %). I den tidigare Stugbarometern tillfrågades alla respondenter om detta intresse, så resultatet är inte helt jämförbart till denna del. Då ansåg 19 procent att en sådan borde finnas, 22 procent ansåg att en sådan inte behövs och 59 procent tog inte ställning till frågan.

I undersökningen frågade man härnäst om hur aktivt man deltar i olika aktiviteter. Allmänt taget visar resultaten att en liten del av ägarna till fritidsbostäder aktivt deltar i lokalsamhällets verksamhet.

Figur 36. Deltagande i lokalsamhällets verksamhet. Alla respondenter, n=1138

Härnäst granskas de utsocknes svar på frågorna.

- 96 procent deltar aldrig i kommunalpolitiken (tidigare 97 %).
- 81 procent deltar aldrig i planeringen av markanvändningen (tidigare 84 %). 6 procent (tidigare 5 %) deltar i viss mån, dvs. har valt alternativen 3, 4 eller 5.
- 81 procent (tidigare 79 %) deltar aldrig i föreningsverksamhet eller annan samhällelig verksamhet. 7 procent (tidigare 8 %) deltar i viss mån, dvs. har valt alternativen 3, 4 eller 5.
- 61 procent deltar aldrig i invånarverksamhet, talkon eller evenemang i lokalsamhället. Andelen ligger på samma nivå som tidigare (59 %). 15 procent (tidigare 17 %) deltar i viss mån, dvs. har valt alternativen 3, 4 eller 5.

3.10 Anskaffning av varor till fritidsbostaden

En del av de fritidsboende bor på sin fritidsbostadsort. Naturligtvis görs många av deras anskaffningar oftare i den aktuella kommunen.

Av de utsocknes respondenterna skaffar 92 procent dagligvaror på fritidsbostadsorten åtminstone ibland, 43 procent varje vecka; andelen veckoköpare har minskat (tidigare 55 %).

87 procent skaffar sina dagligvaror i en butik i den stadigvarande boningskommunen åtminstone ibland, 40 procent varje vecka; denna andel är större än tidigare (34 % i den föregående barometern).

62 procent använder ibland ett direktförsäljningsställe och 7 procent köper dagligvaror från ett sådant varje vecka. Antalet personer som besöker direktförsäljningsställena varje vecka är något färre än tidigare (10 %). 74 procent skaffar dem ibland i en butik längs vägen (som inte ligger i fritidsbostadskommunen), 20 procent varje vecka; veckoköparnas andel var tidigare 18 procent.

Däremot är det mer sällsynt att använda en webbutik i samband med anskaffning av dagligvaror för fritidsboende, så gör 10 procent åtminstone ibland, ett par procent en gång i månaden (andelen var 2 % även tidigare). 31 procent av respondenterna skaffar dagligvaror någon annanstans åtminstone ibland, 8 procent varje månad (tidigare 5 %).

Hos alla ägare till fritidsbostäder koncentreras anskaffningen av andra varor antingen till en affär i den stadigvarande boningskommunen eller till en affär i den kommun där fritidsbostaden är belägen. På andra ställen skaffar man dem mer sällan.

Av de utsocknes respondenterna köper 89 procent andra varor i en butik i den stadigvarande boningskommunen åtminstone ibland, 48 procent minst en gång i månaden (andelen var 38 % år 2021). 82 procent skaffar dem åtminstone någon gång i den kommun där fritidsbostaden är belägen, 41 procent minst en gång i månaden (tidigare samma andel, dvs. 41 %).

44 procent använder ibland ett direktförsäljningsställe för att skaffa andra varor, 9 procent skaffar sina varor därifrån minst en gång i månaden (tidigare var andelen 7 %). 67 procent skaffar dem ibland i en butik längs vägen (som inte ligger i fritidsbostadskommunen), 27 procent minst varje månad. Denna andel har stigit från tidigare 21 procent. Det är mer sällsynt att använda sig av en webbutik även i samband med andra varor för fritidsboende; så gör 22 procent åtminstone ibland,

2 procent varje månad. Andelen ligger på samma nivå som tidigare. 32 procent av respondenterna skaffar åtminstone ibland andra varor någon annanstans, tidigare var siffran 30 procent.

3.11 Penninganvändningen i fritidsbostäderna

I Stugbarometern har man frågat fritidsbostadsägarna om deras penninganvändning framför allt i frågor som gäller själva fritidsbostaden och livet i fritidsbostaden. Man har inte frågat om användningen av pengar till exempel i fråga om restaurangtjänster, evenemangstjänster eller taxitjänster eller i fråga om användning av tjänster som sker längs vägen. Eftersom uppskattningen begärs för det senaste året är det bra att se resultaten som riktgivande. Det kan ha varit svårt för respondenten att komma ihåg alla detaljer i penninganvändningen helt exakt.

Medelvärdes- och mediantalen för undersökningen 2025 har beräknats för alla som uppgett 0 euro eller något belopp i euro.

Tabell 17. Årlig penninganvändning i fritidsbostaden 2025

Tjänst	Medelvärde, €	Median, €
Dagligvaror/dag	33	30
Årlig penninganvändning		
Dagligvaror		
Medelvärde: 84,5 dygn/år, median 74 dygn/år	2 805 €	2 220 €
Varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering på fritiden	2 469 €	500 €
Övriga varor och tjänster	582 €	200 €
Fastighetsskatt	306 €	250 €
Avgifter för enskilda vägar	108 €	80 €
Avgifter för småbåtshamn/brygga	27 €	0 €
Avgifter för avfallshantering	75 €	60 €
Elavgifter	704 €	500 €
Avgifter för hushålls- och avloppsvatten	86 €	0 €
Bruksavgifter för fast bredband	68 €	0 €
Genomsnittlig årlig penninganvändning totalt	7 230 €	3 360 €

Den genomsnittliga årliga penninganvändningen för ovan nämnda saker är över 7 200 €/fritidsbostad. Mediantalet är knappt hälften av detta, varvid det bör konstateras att vissa fritidsbostadsägare har haft stora investeringar under 2024, vilket har en betydande inverkan på den genomsnittliga penninganvändningen. Detta syns särskilt i den stora skillnaden mellan medelvärdet och medianen i uppgifterna om penninganvändningen i anslutning till byggande och renovering på fritiden och i olika avgifter, där mediantalet är 0 €.

År 2021 använde man tre euro mindre för dagligvaror (30 euro), men i och med att dygnen som man tillbringat i fritidsbostaden minskat har man nu på årsnivå använt cirka 300 euro mindre för dagligvaror än i den tidigare undersökningen (2025: 2 805 €; 2021: 3 103 €). Cirka tusen euro mindre har använts för anskaffning av varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering på fritiden (2025: 2 469 €; 2021: 3 500 €, för anskaffning av andra varor och tjänster har nu använts 582 euro, medan siffran tidigare var 663 euro. Man kan anta att de minskade eurobeloppen åtminstone delvis beror på att antalet dygn i fritidsbostaden har minskat samt på hushållens skärpta ekonomiska situation.

Siffrorna av skatte- eller avgiftskaraktär för 2021 är inte jämförbara med de nyaste uppgifterna, eftersom man tidigare i beräkningen av värdena endast har beaktat dem som angett ett tal större än 0 euro, varvid siffrorna till vissa delar är avsevärt avvikande, i synnerhet när majoriteten av fritidsbostadsägarna inte alls använder tjänsten i fråga eller betalar avgiften i fråga (median 0 euro). Detta syns särskilt i fråga om småbåts-/hamnflyggsavgifter, hushålls- och avloppsvattenavgifter samt bruksavgifter för fast bredband, där mediantalet är 0 euro, dvs. minst hälften av stugorna betalar inte ens en euro i dylika avgifter.

Omkring tre av fyra (72 %) svarade att ingen annan utöver de själva och deras eget hushåll deltar i betalningen av kostnaderna för underhållet av fritidsbostaden. Tidigare var andelen 80 procent, så betalningsbördan fördelas på fler hushåll än tidigare.

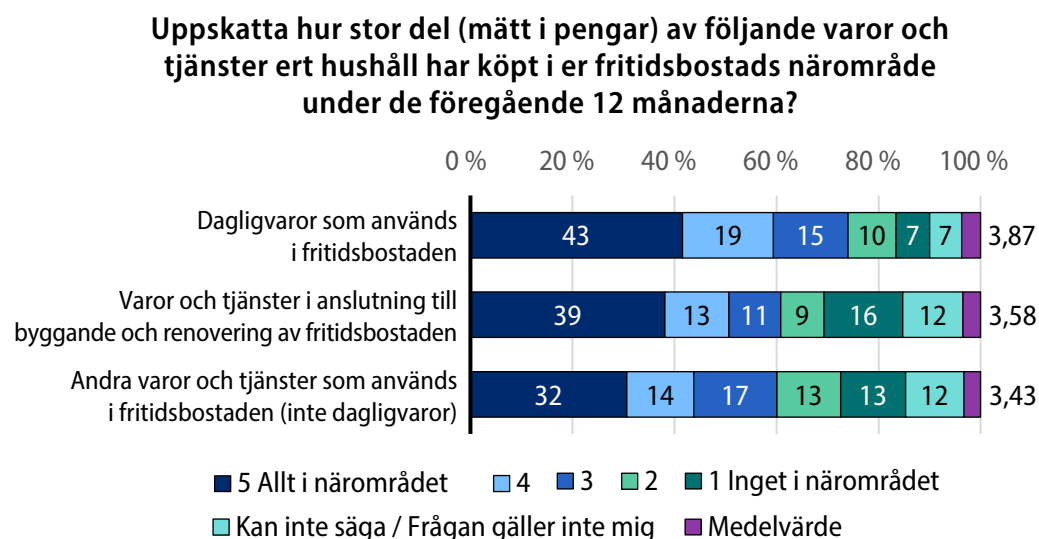
Huruvida fritidsbostaden finns i samma kommun som den stadigvarande bostaden har knappast någon inverkan på köp av dagligvaror. De som äger en fritidsbostad på sin stadigvarande bostadsort använder i genomsnitt 31 euro, de som bor stadigvarande på en annan ort använder i genomsnitt 34 euro per dag för anskaffning av dagligvaror.

De som äger en fritidsbostad på samma ort använder i genomsnitt 2 826 euro per år för att bygga och renovera på fritiden, de som bor stadigvarande någon annanstans använder 2 247 euro. I båda fallen är medianen 500 euro.

De som äger en fritidsbostad på samma ort använder andra varor och tjänster för 662 euro per år, de som bor stadigvarande någon annanstans för 530 euro. Medianen är i båda fallen 200 euro.

Hälften (52 %) av ägarna till fritidsbostäder skaffar alla eller nästan alla varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering i närområdet, 16 procent skaffar ingenting i närområdet. När det gäller anskaffningen av andra varor och tjänster (exkl. dagligvaror) skaffar nästan hälften (46 %) dem alla eller nästan alla i närområdet, 13 procent skaffar inga av dem i närområdet. Ägarna till fritidsbostäder som skaffar alla eller nästan alla dagligvaror från närområdet utgör 62 procent och endast 7 procent säger att de inte skaffar några alls av dem i närområdet.

Figur 37. Penninganvändning i närområdet under de senaste 12 månaderna.
Alla respondenter, n=1138

Av de utsocknes skaffar ungefär hälften alla eller nästan alla dagligvaror i närområdet. Lite under hälften av dem skaffar alla eller nästan alla varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering i närområdena och omkring en tredjedel skaffar alla eller nästan alla sina andra varor och tjänster i närområdet.

Tabell 18. Anskaffning av varor och tjänster i närområdet på basis av fritidsbostadens läge 2025

Varor eller tjänster som alla eller nästan alla (5+4) anskaffas från närområdet	Fritidsbostaden på samma ort som den stadigvarande bostaden	Fritidsbostaden på annan ort än den stadigvarande bostaden
Dagligvaror	79 %	51 %
Varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering av fritidsbostaden	65 %	44 %
Övriga varor och tjänster	63 %	34 %

De utsocknes respondenternas penninganvändning för ovan nämnda tjänster i närheten av fritidsbostaden är något mindre än tidigare i fråga om alla varor och tjänster.

Tabell 19. Utsocknes personers anskaffning av varor och tjänster i närområdet 2021 och 2025

Varor eller tjänster som alla eller nästan alla (5+4) anskaffas från närområdet	Utsocknes 2021	Utsocknes 2025
Dagligvaror	58 %	51 %
Varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering av fritidsbostaden	50 %	44 %
Övriga varor och tjänster	40 %	34 %

4 Stuglivets ekonomiska konsekvenser

Stuglivets ekonomiska konsekvenser har bedömts med hjälp av frågorna om penninganvändning i frågeformuläret. De ekonomiska konsekvenserna består av direkta konsekvenser som baserar sig på de använda beloppen samt indirekta konsekvenser som uppstår bl.a. av underleverantörskedjor eller uppkomsten av arbetsplatser.

De direkta konsekvenserna har beräknats utifrån frågorna i enkäten som gäller anskaffning av dagligvaror, varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering, andra varor och tjänster samt poster av fastighetsskatter och avgifter av liknande karaktär. Frågorna gällande penninganvändningen anknyter framför allt till själva fritidsbostaden, inte till exempel resorna till fritidsbostaden eller fritidsaktiviteterna.

I fråga om dagligvaror tillfrågades respondenterna om de eurobelopp som använts för dagligvaror per dag, men de har omvandlats till en granskning på årsnivå som motsvarar de andra frågorna om penninganvändning.

De indirekta konsekvenserna har bedömts med hjälp av de input-output-koefficienter som Statistikcentralen fastställt och som anger effekterna av de använda beloppen per bransch.

Den genomsnittliga penninganvändningen för de efterfrågade tjänsterna har för varje tjänst multiplicerats med antalet stugor (503 750) och så har man fått den direkta penninganvändningen per tjänst.

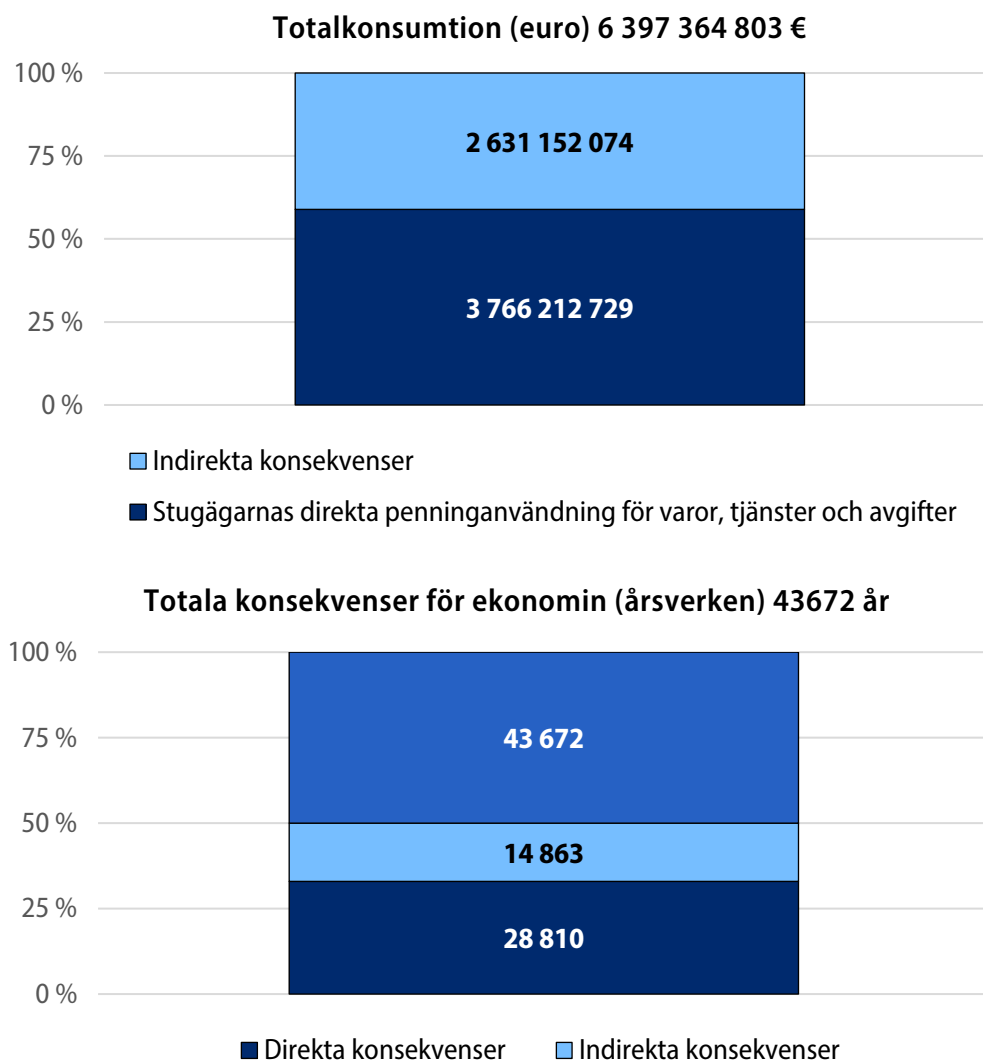
Tabell 20. Fritidsboendes direkta penninganvändning i sin fritidsbostad 2024

Efterfrågad tjänst	Direkt penninganvändning per tjänst, miljoner euro
Dagligvaror / dag	1 412
Varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering på fritiden	1 330
Övriga varor och tjänster	309
Fastighetsskatt	175
Avgifter för enskilda vägar	59
Avgifter för småbåtshamn/brygga	15
Avgifter för avfallshantering	37
Elavgifter	346
Avgifter för hushålls- och avloppsvatten	47
Bruksavgifter för fast bredband	38
Totalt	3 766

Stugägarnas direkta penninganvändning beräknat utifrån användningen av ovan nämnda varor och tjänster är cirka 3,8 miljarder euro per år. De största posterna för direkt penninganvändning är dagligvaror, cirka 1,4 miljarder euro samt varor och tjänster i anslutning till byggande och renovering, cirka 1,3 miljarder euro. Till övriga varor och tjänster används cirka 300 miljoner, till elavgifter nästan 350 miljoner och till fastighetsskatt knappt 200 miljoner euro.

Med hjälp av Statistikcentralens koefficienttabell blir värdet på den indirekta konsumtionen 2,6 miljarder euro. Den sammanlagda konsumtionseffekten är således cirka 6,4 miljarder.

Vidare kan man med hjälp av Statistikcentralens koefficienttabeller beräkna både de direkta och de indirekta sysselsättningseffekterna av penninganvändningen. Den direkta sysselsättningseffekten är enligt kalkylen 28 810 årsverken, dessutom ger effekterna mellan branscherna indirekt upphov till 14 863 årsverken, dvs. sammanlagt 43 672 årsverken.

Figur 38. Stuglivets ekonomiska konsekvenser

5 Sammanfattning och slutsatser

MStugbarometern är ett verktyg för uppföljning av fritidsboende som genomförs upprepade gånger och den ger således en långsiktig uppföljningsmöjlighet i frågor som gäller stugliv. Enkäten har i huvudsak varit likadan från år till år, men innehållet har också förnyats under årens lopp. Till exempel i barometern 2021 förnyades innehållet och datainsamlingsmetoden från pappersenkät till en elektronisk webbenkät.

Statistikgranskningen visar att antalet fritidsbostäder har stabiliserat sig på omkring en halv miljon fritidsbostäder. Stugbarometern har framför allt fokuserat på privata stugägares stugor och synpunkterna på stuglivet hos de som hyr en stuga har således lämnats utanför. Med beaktande av hyresaspekten är stuglivet ett större fenomen än Stugbarometern.

Eftersom en fritidsbostad används av i genomsnitt fyra personer, kan man säga att stuglivet är en central del av finländskheten och finländarnas fritidssysselsättningar och berör miljontals finländare. Inte ens en höjning av bränslepriset med en tredjedel skulle få stugägarna att avsevärt dra ner på stugbesöken, tre av fyra ansåg detta.

Man har inte tillbringat lika mycket tid i fritidsbostaden som vid den föregående barometern, under coronapandemin. Trots det uppgår tiden som tillbringas i fritidsbostaden räknad i dygn till nästan tre månader per år. Man har inte investerat i att upprätthålla fritidsbostaden på samma sätt som tidigare, vilket är bra att notera. När fritidsbostadsägarna åldras kan det finnas en risk för att fritidsbostädernas genomsnittliga skick försämrats i framtiden. Intresset för att utrusta stugan i framtiden har också minskat något. Även om det inte frågades direkt så kan man se att man har varit intresserad av stugornas energieffektivitet och å andra sidan hållbart stugliv, till exempel i och med de ökade lösningarna med värmepumpar och solpaneler.

Enkäten fokuserar framför allt på frågor som gäller stugan. Här utreds inte frågor som gäller stugkultur, stugaktiviteter, värderingar eller attityder. Med tanke på framtidens Stugbarometrar kan man fundera på om man i Stugbarometern borde beakta hyresstugor, stugaktiviteter, attityder och värderingar i anslutning till stuglivet, kanske hållbart stugliv? Borde man i stuglivsfenomenet också kartlägga stuglivet för den växande befolkningen med ett främmande språk som modersmål?

För närvarande är enkätens längd ur respondentens synvinkel i stort sett på gränsen till vad som är acceptabelt. Det tar lätt en halv timme att fylla i blanketten. Om enkätens innehåll förnyas kräver det att vissa aspekter utelämnas. Möjligheterna att utvidga blanketten är mycket begränsade. Ett alternativ är att förkorta uppföljningsintervallet för Stugbarometern från fyra år till två år, så att formulärets innehåll ordnas enligt tema, till exempel så att man vartannat år frågar om saker i anslutning till stuglivskulturen och vartannat år om saker i anslutning till stugan på samma sätt som nu.

Jord- och skogsbruksministeriet

Regeringsgatan 3 A , Helsingfors
PB 30, 00023 Statsrådet
mmm.fi

ISBN: 978-952-366-862-1 PDF

ISSN: 1797-397X PDF